

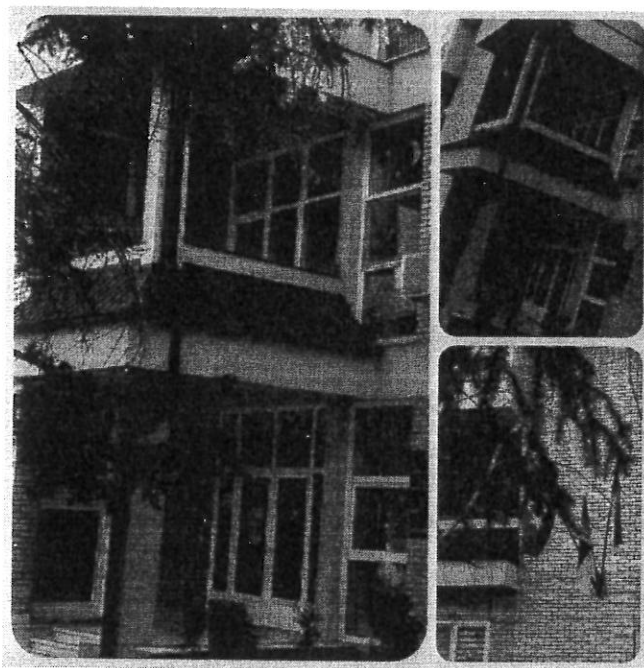
ПРИМЉЕНО: 20 SEP 2024			
Орг. јед.	Број	Прилог	Вредност

ПРЕДШКОЛСКА УСТАНОВА
„СРЕЋНО ДЕТИЊСТВО“

БРОЈ: 60-35

ДАНА: 09.09.2024. године

ПЛАНДИШТЕ

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ „СРЕЋНО ДЕТИЊСТВО“ ПЛАНДИШТЕ

ЗА РАДНУ 2024./2025. ГОДИНУ

Пландиште, септембар 2024. године

На основу члана 57. Став 1. тачка 2. и члана 89. став 1. тачка 1 Закона о основама система образовања и васпитања („Службени Гласник РС“ бр. 88/2017, 27/2018, 10/2019 и 6/20) и у члану 17. Закона о предшколском васпитању и образовању („Сл гласник РС“ бр. 18/2010, 101/17, 113/17-др. Закон, 95/18- др.Закон 10/19, 86/19- др.Закон, 157/20- др.Закон, 123/21- др.Закон, 129/21 и чл. 110. Статута ПУ „Срећно детињство“ Пландиште од 04. децембра 2023. године, а на основу Одлука ВОВ-а, Савета родитеља и Управног одбора, доноси:

ГОДИШЊИ ПЛАН РАДА

ПРЕДШКОЛСКЕ УСТАНОВЕ “СРЕЋНО ДЕТИЊСТВО” ПЛАНДИШТЕ ЗА РАДНУ 2024./2025. ГОДИНУ

УВОД

Годишњим планом рада Предшколске установе „Срећно детињство“ (у даљем тексту: Установа) у складу са школским календаром и Предшколским програмом уређује се време, место, начин и носиоци остваривања Програма васпитања и образовања, као и друга питања од значаја за функционисање Установе.

Полазне основе

Установа остварује предшколско васпитање и образовање, превентивно-здравствену и социјалну заштиту, негу и исхрану деце до поласка у школу.

Оснивач Установе је Општина Пландиште.

Годишњи план рада за радну 2024./2025. годину доноси се за период од 02. септембра 2024. године до 31. августа 2025. године на основу:

- Закона о Основама система образовања и васпитања;
- Закона о предшколском васпитању и образовању;

- Програма предшколског васпитања и образовања;
- Закона у области социјалне и здравствене заштите;
- Извештаја о раду Предшколске установе „Срећно детињство“ за 2023./2024. годину;

Делатност васпитања и образовања, исхране, неге, превентивно - здравствене и социјалне заштите остварује се кроз обезбеђење средстава из:

- буџета Општине Планиште (делатност се финансира на основу Закона у висини од 80% трошкова),
- буџета Републике Србије (финансирање припремног предшколског програма, ГППШ – Година пред полазак у школу),
- уплата родитеља,
- осталих прихода (спонзорства, донације).

Код планирања потребних материјалних средстава полази се од:

- броја уписане деце,
- формираних васпитних група,
- броја запослених,
- материјалних трошкова, текућег и инвестиционог одржавања, набавке опреме, дидактичких средстава, потрошног материјала, исхране и других потреба Установе, детаљно разрађених кроз Финансијски план.

ДЕЛАТНОСТ УСТАНОВЕ

Установа обавља васпитно-образовну делатност, односно послове којима се обезбеђује Законом утврђеним, општим исхода и стандарда васпитања и образовања, стицање знања, правила понашања, вредносних ставова који доприносе развоју и напретку деце, њихових породица, заједнице и друштва у целини.

Делатност Установе „Срећно детињство“ јесте да обезбеди међусобно повезивање следећих компоненти у једну целину:

- васпитања и образовања деце,
- заштите здравља деце,

- исхране,
- одмора и рекреације деце,
- социјалног аспекта.

Установа настоји да обезбеди просторне, материјалне, кадровске и програмске услове за организовање разноврсних облика рада са децом и то кроз:

- целодневни боравак деце од 1 до 6,5 година и
- припремни предшколски програм – ГППШ (Година пред полазак у школу – Године узлета) од 5,5 до 6,5 година.

МАТЕРИЈАЛНО-ТЕХНИЧКИ И ПРОСТОРНИ УСЛОВИ РАДА

Установа је кадровски, материјално-финансијски оспособљена за обављање Законом утврђених делатности. То се манифестује кроз организованост рада у домену васпитно-образовног рада неге, здравствене, социјалне заштите и исхране, као и у осталим активностима везаних за функционисање Установе.

Установа континуирано организује бројне послове у домену инвестиционог и текућег одржавања објекта Установе са циљем унапређивања квалитета и постизања што бољих услова рада.

Објекти

Васпитно - образовни рад у Установи организоваће се у девет насељених места и исто толико објеката. Рад васпитних група је организован на српском језику у свим местима, осим у Барицама, где је на румунском и Јерменовцима, на мађарском и српском језику.

У Пландишту, васпитно-образовани рад је организован у сва три облика:

- јаслени;
- целодневни;
- целодневни- припремни;

У Јерменовцима:

- целодневни - мешовита група

Од ових девет објеката у којима се изводи рад са предшколском децом само је један, централни објекат у седишту Општине, наменски грађен. Овај објекат изграђен је 1982. године и почео се користити школске 1982./83. године. Објекат је функционално изграђен, има приземље и два спрата, са осам потребних радних соба – учионица, фискултурну салу, трпезарију, кухињу са потребним простором и опремом, котларницу за централно грејање. Све радне собе за васпитно- образовни рад су опремљене одговарајућим наменским инвентаром који је прилагођен за јаслени, обданишни и забавишни узраст.

У **Јерменовцима** је такође грађевински објекат у власништву наше Установе који је одговарајућом адаптацијом прилагођен за употребу целодневног боравка деце обданишног узраста 3-6,5 година. Објекат има две радне собе, санитарни чвор, чајно-млечну кухињу са потребном опремом, која се користи за сервирање комплетних obroka за децу. Објекат је опремљен одговарајућим потребним инвентаром, играчкама и осталим што је потребно за рад са децом обданишног узраста.

Одељење у **Маргити** добијено је адаптацијом простора у саставу школске зграде. Овом адаптацијом добијене су потребне просторије за рад једног одељења полудневног боравка са децом узраста од 3 до 6,5 година.

У одељењу у **Барицама** користи се једна просторија која је уређена као радна соба за рад са предшколском децом и у потпуности одговара узрасту деце од 3 до 6,5 година.

У **Великом Гају** просторије за предшколско одељење се налазе у саставу зграде Основне школе. Адаптација је успешно урађена тако да су добијене функционалне просторије које у потпуности задовољавају све потребне критеријуме за рад са децом узраста од 3 до 6,5 година.

У **Милетићеву**, користи се радна соба у згради Основне школе која је адаптирана и опремљена за рад са предшколском децом.

У **Великој Греди**, користи се радна соба у згради Основне школе која је уређена и опремљена за рад са предшколском децом.

У **Хајдучици**, у згради Основне школе користе се две радне собе које су адаптиране и опремљене са рад са децом предшколског узраста.

У **Старом Лецу**, такође је једна радна соба у склопу Основне школе адаптирана и опремљена за рад са децом предшколског узраста.

Сви објекти у потпуности одговарају својој намени – раду са децом предшколског узраста. Опремљеност намештајем је такође задовољавајућа.

Постоји потреба за већим улагањима у објекту у Пландишту, као и у насељеним местима:

- испирање радијатора,
- нови котло за централно грејање,
- фарбање врата на радним собама, зборници и канцеларијама.

Преглед наменски грађених објеката по врсти, броју, капацитету (број места за рад у једној смени), површини дворишта и адреси:

р.бр.	назив објекта	број	капацитет		површина објекта	површина дворишта
			број група	број деце		
1.	Пландиште	1	8	155	1.774	2.572
2.	Јерменовци	1	1	20	250	1.200
УКУПНО:		број	капацитет		површина објекта	површина дворишта
		2	9	175		

Преглед прилагођених простора за рад са децом:

ред.бр.	Назив простора	број	капацитет	површина простора	површина дворишта
1.	Барице	1	30	60	750
2.	Велики Гај	1	24	80	2.000
3.	Маргита	1	24	58	4.000
4.	Милетићево	1	20	60	800
5.	Велика Греда	1	25	60	900
6.	Хајдучица	1	40	80	800
7.	Стари Лец	1	20	55	400
	УКУПНО	7	183	453	9.650

ОРГАНИЗАЦИЈА РАДА И КАДРОВИ

Целодневни и полудневни боравак

Основни облици рада са децом су целодневни (јаслице и вртић) и полудневни.

Кадрови

У овој радној години - Предшколским васпитањем и образовањем на територији општине Пландиште обухваћено је на почетку године 247 полазника у 17 васпитних група.

У реализацији васпитно образовног рада и остваривању циљева и задатака у Установи планира се 42 запослена и то:

- директор - 1
- стручни сарадник- логопед - 1
- васпитачи - 23
- прев. здр. зашт. - 1
- медицинске сестре - 2
- радници у кухињи - 3
- техничар за одржавање - 1
- помоћно особље - 6
- магационер - 1
- службеник за јавне набавке - 1
- референт за радне односе - 1
- ликвидатор-аналитичар - 1

Број васпитних група и деце је следећи:

Врста услуга	Број васпитних група	Број деце
Јаслени узраст	2	25
Целодневни боравак вртић	5	105
Целодневни боравак – ГППШ – Година пред полазак у школу	4	52
Припремни програм у - мешовите групе полудневни боравак	5	58
Мешовита група полудневног боравка узраста деце од 3-5,5 година	1	7
У К У П Н О	17	247

Број ових група и деце овако је распоређен по насељеним местима и објектима:

1. **ПЛАНДИШТЕ** ће имати организован рад у сва три облика јасленом, вртићком и годином пред полазак у школу:
  - јаслице – две групе са 25 детета,
  - целодневни – четири васпитних група са 90 детета,
  - припремни – 2 васпитне групе са 40 детета,
2. **ЈЕРМЕНОВЦИ**- једна - мешовита група – са 20 деце, целодневни,
3. **ВЕЛИКИ ГАЈ** једна група, полудневни боравак- мешовита са 6 детета,
4. **МАРГИТА** једна група, полудневни боравак- мешовита од 11 деце,
5. **БАРИЦЕ** једна група, полудневни боравак - мешовита са 9 детета,
6. **МИЛЕТИЋЕВО** – једна група, полудневни боравак - мешовита са 8 детета,
7. **ВЕЛИКА ГРЕДА** – једна група полудневни боравак - мешовита са 7 детета,
8. **ХАЈДУЧИЦА** – једна, мешовита група, целодневни боравак – 15 детета, и једна група ППП целодневни боравак -5 детета.
9. **СТАРИ ЛЕЦ** – једна група, полудневни боравак – мешовита са 11 деце.

Васпитно - образовни рад ове школске године организоваће се на српском језику у свим местима осим **Барица**, где ће бити на румунском и **Јерменовцима** на мађарском и српском језику.

Сви васпитачи су стручно оспособљени за ову врсту рада.

Распоред радника у васпитно -образовном раду по местима је следећи:

ПЛАНДИШТЕ

Ј а с л е н е   г р у п е

1. Тапалага Наташа, медицинска сест.- васпитач
2. Новаковић Александра, мед. сест.- васпитач
3. Панић Бранка, васпитач
4. Стоилковски Ивана, васпитач за јаслени узраст

В р т и ћ к е   г р у п е

1. Милосављевић Драгица, васпитач ПА
2. Зизовски Бојана, вапитач ПА
3. Шкорић Горанка, васпитач ПА
4. Батиновић Наташа, струковни васпитач
5. Јоксимовић Биљана, мастер- руководицац РЈ
6. Ружић Данијела, васпитац ПА
7. Цимеша- Болта Сузана, вапитач ПА
8. Николовски Фамина, струковни васпитач – нега детета

П р и п р е м н е   г р у п е

1. Штулић Мирјана, васпитач ПА
2. Микулић Душица, васпитач ПА
3. Стојилковски Татјана, струковни васпитач

ЈЕРМЕНОВЦИ

Вртићка и припремна група

1. Шимон - Сокола Габриела, васпитач ПА

МАРГИТА

Мешовита група

1. Бакић Славица, струковни васпитач – замена
2. Ђумић Борислава, струковни васпитач (нега детета)

БАРИЦЕ

Мешовита група

1. Јовановић Дејан, васпитач - специјалиста за ППП

ВЕЛИКИ ГАЈ

Мешовита група

1. Дамјанов Љиљана, васпитач ПА

МИЛЕТИЋЕВО

Мешовита група

1. Јанчић Биљана, васпитач ПА

ВЕЛИКА ГРЕДА

Мешовита група

1. Комердељ Олгица, васпитач ПА

ХАЈДУЧИЦА

1. Колар- Храшко Бранка, васпитач ПА – мешовита група
2. Гојковић Оливера, васпитач ПА- ГППШ

СТАРИ ЛЕЦ

Мешовита група

1. Хоцхбан Маја, васпитач ПА

ПЛАНДИШТЕ

- Михајлов Еуђенија, васпитач – специјалиста, директор
- Марчета Магдалена, ССС, административни радник
- Србу Миленка, ССС, превентивна здравствена заштита
- Петровић Тања, ВСС, службеник за јавне набавке
- Чабиловски Јелена, ВСС, стручни сарадник – логопед
- Манојловић Снежана, ССС, референт
- Стефановски Драган, III степен СС, радник на одржавању
- Тинтор Весна, КВ, кувар
- Јањић Љиљана, ССС, вешерка, магационер
- Боројевић Јадранка, ССС, сервирка
- Митровски Јелена, ССС, спремачица
- Кнежевић Злата, ОШ, спремачица
- Ћалић Наташа, ССС, сервирка
- Вукомановић Александра, ССС, спремачица
- Доневски Горан, ВСС, руководилац фин.- рач. послова (мировање радног места ради одласка на функцију)

ЈЕРМЕНОВЦИ

- Лелик Едита, ССС, сервирка, спремачица

ВЕЛИКА ГРЕДА

- Јевтовић Зорица, ССС, сервирка, спремачица

ХАЈДУЧИЦА

- Нађ Лидија, ССС, сервирка, спремачица

Радно време свих запослених по Закону о радним односима у оквиру петодневне радне недеље износи 40 часова.

ОБЛИЦИ РАДА СА ДЕЦОМ**Целодневни, полудневни и припремни**

		ОБЛИЦИ РАДА									
		Целодневни и 1-3		Целодневни 3-5,5		Полудневни и		ЦБ припремне			
Редн и број	Објекат	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Број група	Број деце	Време рада објекта	
1.	Пландиште	2	25	4	90			2	40	5.30–15.30	
2.	Јерменовци			1/2	13			1/2	7	6.00–14.00	
3.	Маргита					1	11			8.00 – 12.00	
4.	Велики Гај					1	6			8.00 – 12.00	
5.	Барице					1	9			8.00 – 12.00	
6.	Милетићев о					1	8			8.00-12.00	
7.	Велика Грета					1	7			8.00-12.00	
8.	Хајдучица			1	15			1	5	6.30-15.30	
9.	Стари Лец					1	11			8.00-12.00	
	УКУПНО:	2	25	5 1/2	118	6	52	3 1/2	52		
		У к у п н о							247		

ЈЕЗИЦИ НА КОЈИМА СЕ ИЗВОДИ ВАСПИТНО- ОБРАЗОВНИ РАД

Ј Е З И К	Број група	Број деце
Српски језик	15	218
Мађарско-српски језик	1	20
Румунски језик	1	9
С В Е Г А	17	247

ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНИ РАД СА ДЕЦОМ НА ЈЕЗИЦИМА НАЦИОНАЛНИХ ЗАЈЕДНИЦА

Основе програма васпитно-образовног рада на језицима националних мањина пружају могућност деци у вишекултурној средини да усвоје различите облике комуникације:

- очување и развој националног и културног идентитета
- упознавање националне културе
- усвајање матерњег језика
- проширивање и успостављање различитих културних веза
- развијање позитивних ставова према култури других националности, прихватање и толеранција различитости.

У нашој Установи извођење васпитно-образовног рада на језицима националних заједница реализује се двојезично у мешовитој групи целодневног боравка у Јерменовцима (мађаско-српски) и на румунском језику у Барицама.

РАД ЗА ВРЕМЕ ЗИМСКОГ И ЛЕТЊЕГ РАСПУСТА

Рад током зимског и летњег распуста ће бити организован по систему дежурства, који ће се обављати у централном објекту или у неком од издвојених одељења који испуњавају нормативе.

Дежурство у објекту ће организовати директор и руководилац РЈ. Током августа месеца Установа ће ВОР прилагодити потребама деце, као и потребама Установе за генералним сређивањем просторија. .

РАДНО ВРЕМЕ И РАСПОРЕД ДНЕВНИХ АКТИВНОСТИ

Радно време Установе је од 5,30 до 15,30 тј. 10 сати.

Установа обавља своју делатност током године по календару рада који је усклађен са школским календаром. Радна година почиње 02.септембра и завршава се 31. августа.

Школска година за ППП (ГППШ) почиње 02.септембра и завршава се у јуну месецу (по школском календару).

Током летњег периода рад је организован у централном објекту (или издвојеном одељењу) по систему дежурства васпитача због смањеног броја деце, а на начин се обезбеђује:

- коришћење годишњег одмора запослених,
- рационализацију због смањеног броја деце,
- реализацију активности у домену текућег и инвестиционог одржавања.

За време боравка деце у Установи организују се игре различитог карактера:

- отворене
- проширене
- вођене, као и
- рекреативне паузе
- боравак на ваздуху
- доручак, ужина, ручак и поподневни одмор.

Све активности које се планирају и реализују зависе од конкретних услова и потреба васпитне групе и деце и чине ритам дана.

У задовољавању различитих потреба живота и рада у Установи организоване су следеће активности:

активности исхране:

- доручак у периоду од 07,30 до 08,30
- ужина од 09,15 до 09,45
- ручак од 11,00 до 12,00

#време одмора након ручка

Дневни ритам активности (режим дана) прилагођен је условима Установе, васпитне групе и узраста.

У свим групама се посебно води рачуна о периоду адаптације како би се деца и родитељи навикли и прихватили утврђени ритам дана, рутине и правила вртића. Ово је нарочито важно на узрасту до три године (јаслице).

Одмор и рекреација

Свакодневни васпитно-образовни рад са децом предшколског узраста подразумева равномерно смењивање активности, одмора и рекреације. Свакодневне активности подразумевају:

- редовне активности које се планирају по узрасту и Основама програма
- свакодневне рекреативне активности у затвореном и отвореном простору
- одмор – у виду спавања или тихих активности
- редован боравак на свежем ваздуху у игри и шетњи

Установа организује и друге облике одмора и рекреације, у складу са интересовањем родитеља: једнодневни излети или екскурзије и вртић у природи.

РАДНО ВРЕМЕ И СТРУКТУРА РАДНОГ ВРЕМЕНА ЗАПОСЛЕНИХ

Радно време Установе и запослених регулисано је Законом о Основама система образовања и васпитања, Законом о предшколском васпитању и образовању, Статутом Установе, Одлуком директора о радном времену и Систематизацијом где су наведени задаци и описи послова по радном месту.

Радно време руководиоца, рачуноводственог, административног, техничког и помоћног особља је осам сати и организовано је по Одлуци о радном времену, а евиденцију о томе води главни васпитач, шеф кухиње и превентивна сестра.

Радно време и структура радног времена запослених у васпитно-образовном процесу (медицинска сестра-васпитач, васпитач) регулисано је Законом и структуром о четрдесеточасовној радној недељи.

**СТРУКТУРА И РАСПОРЕД ОБАВЕЗА У ОКВИРУ РАДНЕ НЕДЕЉЕ ЗА
МЕДИЦИНСКУ СЕСТРУ - ВАСПИТАЧА**

1	Педагошка норма (непосредан рад са децом)	30 сати
2	Припрема и планирање, реализација и вредновање остваривања програма васпитно-образовног рада	2 сата
3	Учествовање у изради, праћењу и вредновању плана индивидуализације/ ИОП-а 1 у сарадњи са стручним сарадником и родитељима, односно старатељима деце	1 сат
4	Структурирање подстицајне средине за учење и развој, уз активно учешће деце, заједно са децом, креирање подстицајне средине за учење и развој све деце	1 сат
5	Припремање средства и материјала за игру и различите активности, подстицање позитивне социјалне климе и подржавање учешћа деце у заједници вршњака и одраслих	1 сата
6	Праћење и пружање подршке добробити и целовитом развоју у сарадњи са колегама и родитељима, односно старатељима деце, спровођење активности у циљу остваривања континуитета додатне подршке при преласку на наредни ниво образовања или у другу установу	1 сат
7	Вођење прописане евиденције и педагошке документације	1 сат
8	Учествовање у организованим обичима културне активности и јавне делатности Установе, сарадња са родитељима или старатељима деце и широм друштвеном заједницом	2 сат
9	Стручно усавршавање и учествовање у раду стручних органа и тимова Установе	1 сати
УКУПНО РАДНИХ ЧАСОВА		40 сати

**СТРУКТУРА И РАСПОРЕД ОБАВЕЗА У ОКВИРУ РАДНЕ НЕДЕЉЕ ЗА
ВАСПИТАЧА У ПОЛУДНЕВНОМ БОРАВКУ**

1	Педагошка норма (непосредан рад са децом)	20 сати
2	Припрема и планирање, реализација и вредновање остваривања програма васпитно-образовног рада	3 сата
3	Учествовање у изради, праћењу и вредновању плана индивидуализације/ ИОП-а 1 у сарадњи са стручним сарадником и родитељима, односно старатељима деце	1 сат
4	Структурирање подстицајне средине за учење и развој, уз активно учешће деце, заједно са децом, креирање подстицајне средине за учење и развој све деце	1 сат
5	Припремање средства и материјала за игру и различите активности, подстицање позитивне социјалне климе и подржавање учешћа деце у заједници вршњака и одраслих	3 сата
6	Праћење и пружање подршке добробити и целовитом развоју у сарадњи са колегама и родитељима, односно старатељима деце, спровођење активности у циљу остваривања континуитета додатне подршке при преласку на наредни ниво образовања или у другу установу	2 сат
7	Вођење прописане евиденције и педагошке документације	3 сат
8	Учествовање у организованим облицима културне активности и јавне делатности Установе, сарадња са родитељима или старатељима деце и широм друштвеном заједницом	2 сат
9	Стручно усавршавање и учествовање у раду стручних органа и тимова Установе	1 сати
10	Ангажовање у целодневном боравку	4 сати
УКУПНО		40 сати

**СТРУКТУРА И РАСПОРЕД ОБАВЕЗА У ОКВИРУ РАДНЕ НЕДЕЉЕ ЗА
ВАСПИТАЧА У ЦЕЛОДНЕВНОМБОРАВКУ**

1	Педагошка норма (непосредан рад са децом)	30 сати
2	Припрема и планирање, реализација и вредновање остваривања програма васпитно-образовног рада	2 сата
3	Учествовање у изради, праћењу и вредновању плана индивидуализације/ ИОП-а 1 у сарадњи са стручним сарадником и родитељима, односно старатељима деце	1 сат
4	Структурирање подстицајне средине за учење и развој, уз активно учешће деце, заједно са децом, креирање подстицајне средине за учење и развој све деце	1 сат
5	Припремање средстава и материјала за игру и различите активности, подстицање позитивне социјалне климе и подржавање учешћа деце у заједници вршњака и одраслих	1 сата
6	Праћење и пружање подршке добробити и целовитом развоју у сарадњи са колегама и родитељима, односно старатељима деце, спровођење активности у циљу остваривања континуитета додатне подршке при преласку на наредни ниво образовања или у другу установу	1 сат
7	Вођење прописане евиденције и педагошке документације	1 сат
8	Учествовање у организовним обицима културне активности и јавне делатности Установе, сарадња са родитељима или старатељима деце и широм друштвеном заједницом	2 сат
9	Стручно усавршавање и учествовање у раду стручних органа и тимова Установе	1 сати
УКУПНО		40 сати

ПРОГРАМ ВАСПИТНО-ОБРАЗОВНОГ РАДА

КОНЦЕПЦИЈА ПРОГРАМА

У ПУ „Срећно детињство“ Пландиште се реални програм развија у складу са новим Основама програма предшколског васпитања и образовања, симболички назваим „Године узлета“. Њиме се афирмише вера у капацитете деце да активно учествују у свом учењу и развоју; значај игре; значај заједничког учешћа деце и одраслих за учење и развој.

Циљ програма је подршка добробити детета кроз стварање прилика и могућности: да се осећа срећно, задовољно, остварено и прихваћено; да развија диспозиције за учење (радозналост, истрајност, креативност, посвећеност, поверење у себе као компетентног „ученика“, сарадњу); да се развија позитивни лични и социјални идентитет; да упознају, истражују и испитују различита подручја људског сазнања и делања, различите продукте културе и различите начине симболичког и креативног изражавања.

Програм је усмерен на **целовит развој детета** кроз смислене односе са вршњацима и одраслима; окружењем и оснаживање активног учешћа детета у заједници. Наглашен је значај улоге и повезивање предшколског васпитања и образовања са локалном заједницом и породицом у пракси. Програм ће се заснивати на цикличном процесу читања, преиспитивања властитих полазишта и уверења и мењања праксе установе.

Дете је јединствено и целовито биће, компетентно и богато потенцијалима, активни је учесник заједнице вршњака и одраслих, посвећено учењу, радознано и истрајно, отворено и креативно у игри. У разумевању детета акценат се помера са питања индивидуалног развоја на питање друштвено-културне конструкције детињства и питање положаја детета као социјалног актера у датом контексту. Дете се сагледава као компетентни учесник у сопственом учењу и живљењу уз истицање значаја проактивизма и партиципације детета и сарадње у развијању заједнице праксе деце и одраслих.

У предшколском периоду има највише отворених могућности, енергије, истрајности и ентузијазма, могућности за овладавање и развијање сложених капацитета од којих ће зависити будуће могућности детета, његова личност и успешност функционисања.

Игра је доминантна пракса детета кроз коју гради односе, кроз коју се одвија процес усвајања и трансформације културе; форма испољавања најзначајнијег стваралачког потенцијала људског бића.

Вртић је простор реалног васпитно-образовног програма; место заједничког живљења кроз заједничко учешће; простор демократске и инклузивне праксе; као и простор рафлексивне праксе.

Васпитно-образовне вредности и функције образовања огледају се у обезбеђивању самоактуализације појединца и остваривања континуитета људске културе и друштвеног прогреса. Природа образовања темељи се на четири «стуба»: учења да се зна, учења да се буде, учења да се уме и учења да се живи заједно. Вредности и функције васпитања и образовања остварују се кроз: целовито сагледавање васпитања и образовања; усмереност на дугорочне циљеве а не на краткорочне исходе и постигнућа; интегрисан приступ учењу и развоју; континуитет у образовању и вредновање у функцији грађења квалитета програма усмереношћу на структурне и процесне димензије програма.

Приоритетни задаци Установе односе се на обезбеђивање предуслова за квалитетну примену нових Основа програма предшколског васпитања и образовања и тимски рад на усклађивању реалне праксе са њим и то кроз:

- Креирање подстицајне физичке средине (како унутрашње тако и спољашње) која подржава деčју радозналост, омогућава истраживање, комуникацију и грађење односа са материјалима и другом децом и одраслима, ствара осећај припадности.
- Стварање подстицајне социјалне средине кроз могућности за међувршњачке интеракције, као и интеракције са другим одраслима и окружењем.
- Стручно усавршавање усмерено на: подршку у разумевању документа Основа програма, дефинисање смерница за развијање реалног програма у вртићу у складу са концепцијом, хоризонталну стручну размену и подршку васпитачима за квалитетнију имплементацију Основа програма.
- Усклађивање програмских докумената Установе са концепцијом нових Основа.
- Остваривање циљева и задатака предвиђених Развојним планом и остваривање Акционог плана.
- Наставак рада на грађењу партнерства са породицом и институцијама и организацијама у локалној заједници.

Основну делатност Установе чине три међусобно повезане функције: васпитно-образовна, социјална и здравствено-превентивна са исхраном.

Задаци васпитно-образовног процеса односе се на:

- Подстицај холистичког развоја деце и учешће породице,
- Грађење добробити детета,
- Примена инклузивног приступа у раду,
- Неговање креативности код деце,
- Поштовање права деце,
- Уједначавање услова за развој деце усклађивањем броја деце са величином просторија за боравак, новом организацијом простора и опремањем,
- Развијање тимског рада и јачање професионализма.

ЗАДАЦИ НА РЕАЛИЗАЦИЈИ ПРОГРАМА ПРЕДШКОЛСКОГ ВАСПИТАЊА И ОБРАЗОВАЊА

Васпитно-образовни рад са децом узраста од 1. године до поласка у школу.

Васпитно-образовни рад се реализује према програму Основа програма Године узлета који се заснива операционализација примене реалног програма у свим вадпитним групама ПУ „Срећно детињство“. Вртић је место заједничког живљења деце и одраслих, простор демократсе инклузивне праксе и место у ком се развија рефлексивна пракса свих учесника у коме је циљ подршка добробити детета.

Основе програма се заснивају на следећим претпоставкама о детету и његовом учењу:

- дете је целовито биће које учи кроз оно што чини и доживљава - његово физичко, емоционално, социјално, језичко, чулно, когнитивно учење узајамно је повезано и одвија се симултано;
- дете је активни учесник заједнице вршњака и одраслих - ствара односе и идентитету различитим заједницама којима припада;
- дете је компетентно биће - оно је учесник сопственог учења и развоја;
- дете има урођену мотивацију да учи;
- учење се не дешава кроз директно подучавање већ кроз игру и игролике активности;
- игра је најзначајнија активност детета - кроз игру дете доживљава, проширује и прерађује своја искуства, гради сазнања о себи и свету;
- учење је процес заједничке конструкције знања са вршњацима и одраслима у ситуацијама које за дете имају лични смисао;
- дете користи различите начине изражавања и упражњава различите стилове учења...

Програм неге и васпитно-образовног рада деце узраста до три године започиње програмом адаптације, коме се посвећује посебна пажња обзиром на значај континуитета дечијих искустава при преласку из породичне у нову средину. Адаптација деце на јаслице спроводисе у неколико корака. Након уписа деце организују се родитељски састанци или индивидуални разговори са родитељима у циљу пружања осећаја добродошлице, међусобног упознавања и успостављања поверења. Том приликом родитељи и деца обилазе простор, упознају се са сестрама и другом децом, добијају основне информације о процесу адаптације. Са друге стране, сестре упознају дете, његове навике, посебна интересовања, склоности и особености, као и потребе конкретне породице. Тада се кроз заједнички договор родитеља и мед. сестара израђује индивидуални план адаптације за дете.

Неодвојиви део процеса адаптације представља и боравак родитеља у групи. Током првенеделе боравка у јаслицама, а по потреби и дуже, мање групе деце и родитеља бораве у организованој средини, заједнички се играју и друже. Сестре унапред пажљиво бирају и врше понуду различитих средстава и материјала и осмишљавају конкретне активности заново уписану децу и чланове њихових породица. Оваква пракса помаже деци да стекну сигурност у новом окружењу, а такође и родитељима да развију позитиван став према јаслицама и поверење у васпитаче. Током целокупног периода адаптације родитељима се обезбеђује стална стручна подршка и врши се заједничко праћење и

прилагођавање тока адаптације. И након адаптације, рутине се успостављају у складу са индивидуалним ритмом сваког детета и усаглашено са породицом. Континуирано структурирање подстицајне и инспиративне средине за игру и учење у којој ће деца имати прилику да развијају свој програм према сопственом темпу је и даље задатак који треба развијати. На тај начин се подржава ситуационо учење деце и развијање различитих тема или пројеката.

Простори у јаслицама треба да буду предвидиви и сигурни за децу и на тај начин их позивати на игру и истраживање, а то су: сензорна, кинестетичка, литерарна, целина законструисање, за визуелне уметности, за симболичку игру, за скривање и осамљивање. Простор предвиђен за децу вртићког узраста у својој укупности је структуриран наследеће просторне целине које децу позивају на одређену врсту истраживања, и то: уметнички атеље (музички, ликовни, драмски); научни центар/лабораторија; радионица; целина за конструисање; сензорна целина; библиотека; тајновити и зачудни простори за скривање и осамљивање; простори за истраживање светлости и сенки; простор за документацију. Просторне целине се мењају у складу са дечјим афинитетима и интересовањима што подразумева континуирану допуну и уношење различитих средстава и материјала како би се проширила игра и истраживање деце. Опремљени простор треба да је приступачан и доступан за децу са класификованим материјалима, средствима играчака чиме се подстиче њихова самосталност и могућност избора. Простор реалног програма је доминантно опремљен:

- мноштвом неструктурираног и полуструктурираног материјала, који могу да се користе на различите начине и који омогућавају различите начине изражавања;

- различитим сензорним материјалима којима се подржавају сензорна искуства и активности и практична манипулација (истраживање текстура, мириса, звукова, тонова, мелодија, покрета);

- природним материјалима и елементи природе и релјефима;

- реалним и аутентичним предметима и материјалима.

- различити ликовни материјали и реквизити

- материјали и производи којима се подржава развој ране писмености (штампани материјали, плакати, књиге и сликовнице, мапе, шеме, различите врсте прављених календара и скала, графички симболи...).

Квалитетно физичко окружење у вртићу (унутрашњост вртића и дворишта и локално окружење) треба да служи деци за различите начине сусретања и заједничког учешћа међувршњацима и другим одраслим, сарадњу, позитивну међузависност, уважавање посвећености у активности и иницијативност, истраживање, експериментисање и стваралаштво, различитост, припадност и персонализованост, телесни, сензорни и естетски осећај и зачудност. Развијање реалног програма који подржава ситуационо учење и развијање различитих тема и пројеката као и да пружа могућности за различите начине кретања, коришћења сопственог тела и истраживање телом. Целокупан простор одражава актуелне процесе и активности и пружа подршку дечјем учешћу и учењу кроз дечје радове, фотографије, тродимензионалане конструкте, производе дечијих активности. Промене у простору треба да су видљиве и да се исти, богати материјалима, новим провокацијама за учење и игру и производима насталим у раду са децом или онима који су у настајању кроз заједнички рад медицинских сестара, деце и родитеља. На тај начин се пружа могућност детету да буде посвећено својој активности, може да се осами, прави изборе, самостално је независно, осећа се сигурно, пријатно и опуштено, задовољава

своју радозналост, ствараодносе са другом децом, ради са другима, сарађује, комуницира, размењује, активно је, креативно, експериментирате, изражава се на различите начине, има континуитетактивности, види свој процес учења, идеје и продукте, доживљава простор као свој.

У вртићу се подржава интегрисано учење као повезано искуство онога што детечини и доживљава у ситуацијама које су смислене и које повезују смисао. Дете учиделањем кроз богате размене са вршњацима и одраслима и кроз богато аутентичноискуство, кроз јединство мисли доживљаја и акција у ситуацијама игре и акција где сеподржава позитивни однос према учењу и развој дететових диспозиција кључних за свакодаље учење.

Вртић као место заједничког живљења деце различитог узраста, подразумева и сталнумеђувршњачку интеракцију. Повезивање деце различитог узраста остварује се на различитеначине: помоћ старије деце млађој у дневним рутинама, игра у заједничким просторима(холовима, тераси, дворишту), заједничка игра и истраживања деце јасленог и вртићкогузраста у оквиру неке теме/пројекта, активности „деца за децу“(позоришне представе, причање прича ...), израда различитих играчака и средстава за млађу децу и заједничка играса њима (звечке, уметаљке, сликовнице, скривалице ...), заједничке прославетема/пројектата...

Развијање реалног програма покреће се се кроз животно-практичне ситуације које чинедео контекста деце и одраслих у вртићу као и учествовање у планираним ситуацијама учењакоје покрећу делање деце и смислено се развијају кроз теме и пројекте.

Васпитачи подржавају процес учења и игре деце покрећући и осмишљавајући различитепројекте у које се укључују родитељи и други учесници, и то кроз следеће кораке:

1. отварање пројекта
2. развијање пројекта
3. затварање пројекта

Идеја за покретањем одређеног пројекта настаје из ситуација у којима се група деце бави за њих смисленим активностима или је покренута одређеним доживљањем. На основу укључености у дечију игру, слушања идеја и питања деце, искустава која деле деца и одрасли, уочавања проблематике, ситуација и догађаја који зокупљају, зачуђују и интересују децу, васпитачи добијају почетне идеје за могући пројекат. Истражујући различите изворе и размишљајући о томе шта је за дете смислена проблематика, уносе сеподстицаји (провокативни материјали, средства, питање, проблем, прича, филм и др.) који децу инспиришу, стварају доживљај, чуде и покрећу на истраживање. Од начина на који деца реагују на ове почетне провокације, њихових исказаних и уочених претходнихискуства и разумевања, претпоставки и теорија везаних за покренуту проблематику, идејаи питања које износе, уобличава се и основно питање које се истражује, односно сврха или циљ пројекта (шта се њиме хоће, зашто то радимо, зашто је он важан, шта је крајњи циљ нашег истраживања, које промене желимо да остваримо). Деца и васпитачи се, затим, договарају о томе како да се истраживање започне. У овој фази у којој је код деце покренутоживљај и инспирација за истраживање, породице се упознају са сврхом пројекта и позивају на укључивање и давање идеја и предлога. Смисао ових пројектата је у томе, што деца кроз за њих смислене активности, уче

како се учи а уз подршку њиховом активномучешћу и подстицање заједништва и партнерства са различитим учесницима.

Пројекат се развија кроз аутентични низ међусобно повезаних ситуација кроз које деца на интегрисан начин истражују за њих смислена и изазовна питања и проблеме на путу остварења циља пројекта. При томе, истраживања деце и одраслих врше се коришћењем различитих извора сазнања:

- у вртићу: сликовнице, енциклопедије, ситуационо учење, истраживање сапознаваоцима проблематике и другим одраслима из локалне заједнице, интернет, филм и др.;

- локална заједница: као место чије ресурсе треба да упознам, нађемо и користимо за истраживања на аутентичним местима у локалној заједници, у природним окружењима, институцијама, са познаваоцима проблематике из локалне заједнице како би деца помогли да нађу решење/одговоре на своја питања.

Деца се подстичу да своја истраживања и представљање сазнатог врше на различите начине, бирајући за то различита места у вртићу, у складу са сопственим стилем учења изражавања, а кроз: игру, покрет, цртање, сликање, обликовање, конструисање, приче, музику, различите графичке приказе, фотографисање, снимање итд.). Пројекат укључује сталну рефлексију процеса учења, како од стране васпитача, тако и од стране деце. Истраживања деце и одраслих током трајања пројекта се продубљују кроз баланс, са једне стране, новонасталих дечијих питања, иницијатива и фасцинација, и провокација које уносе васпитачи, са друге стране. На основу тога, васпитачи планирају наредни корак-два у пројекту, односно наредну ситуацију за учење, при чему су и сами учесници у истраживачком процесу заједно са децом и одраслима. Доминантни начин рада је рад у малим групама, у пару, али и индивидуално. Заједничка окупљања организују се у функцији договора, представљања истраживања и сл.

Ритам дана је флексибилан и одређен само оброцима и временом за одмор, док се дечије активности и истраживања дешавају током целог дана, а не само у преподневним часовима.

Васпитач је учесник и моделатор истраживања, а не неко ко директно подучава.

Сваки пројекат завршава се слављењем – његовим представљањем и дељењем са другима кроз одабране начине изражавања. На тај начин, прави се повратак у истраживање и сагледава цео процес развијања пројекта онако како га виде деца – од његовог покрета до решења до кога се дошло и настанка одређене промене у њиховом окружењу.

Програм и дечије учење видљиви су за дете кроз персонализацију простора: изложени материјали у соби и на зидовима одражавају процес и активности који се одвијају у групи, видљиви су продукти и континуитет активности деце и других учесника. Чињење процеса учења видљивим остварује се, пре свега, кроз почетне, процесне и завршне паное који пратесваку од фаза у развијању пројекта. Почетним паноем документује се отварање пројекта, кроз: полазне идеје и активности, радове који представљају дечија искуства и доживљаје, позиве родитељима за учешће, предлоге и идеје родитеља, најаву активности повезаних за пројекат. Процесни паное приказује како се пројекат развија кроз различите начине представљања: фотографије чиме се деца и одрасли баве у пројекту, белешке деце и васпитача, дечије радови и др. Коначно, завршни паное документују стварање пројекта кроз: фотографије слављења учења у пројекту, запажања деце и родитеља о пројекту.

Дечије учење и развој документују се кроз дечији портфолио, а развијање реалног програма кроз пројектни портфолио, почетне, процесне и завршне паное.

Како би се реални програм развијао на описани начин, најзначајније улоге и задаци васпитача су да:

- Обезбеђује флексибилан али устаљени ритам дана;
- Преноси практичне задатке на децу у обављају дневних рутина;
- Континуирано реорганизује простор подстицајан за игру и истраживање;
- Обезбеђује довољно времена за игру, посматра је, укључује се и проширује;
- Помаже деци да се укључе у игру и истраживања, води дијалог са децом о игри;
- Развија заједништво;
- Фокусира се на процес учења, а не на продукт;
- Омогућава деци да се баве оним што за њих има смисла, што их чуди и занима;
- Моделује истраживачки однос у учењу, истражује са децом;
- Омогућава деци различите изворе учења и подршке;
- Омогућава деци да развијају различите врсте ране писмености (језичке, математичке, визуелне) стварањем ситуација за њихово смислено коришћење;
- Подстиче децу на различите и креативне начине изражавања;
- Приближава деци културно наслеђе непосредне и шире заједнице као и човечанства;
- Омогућава деци различите изборе кроз различита средства и материјале и начине изражавања;
- Подстиче децу да развијају и преиспитују своје „полазне теорије” о различитим појавама;
- Подржава децу да заједнички предвиђају, замишљају, постављају питања једни другима и траже различите начине решавања проблема;
- Помаже деци да на различите начине документују своје учење.

Током развијања програма, преузимајући различите поменуте улоге, васпитач ђестварати:

- услове којима се доприноси развоју диспозиција за целоживотно учење (отвореност, радозналост, отпорност, рефлексивност, истрајност, поверење у себе и сопствене могућности, позитиван лични и социјални идентитет);
- прилике да деца учешћем у пројектима упознају, истражују и преиспитују различита подручја људског сазнања, различите продукте културе и начине грађења изравања значења;
- могућност и прилике да породице активно учествују у васпитању и образовању своједете у вртићу, развијају своје родитељске компетенције;
- могућности за коришћење ресурса локалне заједнице – школе, центри културе, спорта, рекреације, отворени простори, друге институције локалне средине... као просторе заједничког учешћа деце и одраслих у учењу и грађењу смисла, кроз дијалог и узајамну подршку,
- услове за неговање културе вртића: сарадња и колаборација, заједништво, демократичност и инклузивност, одговорност за континуирано учење и развој.

Припремни предшколски програм (РП; ГУ; ГППШ), иако у документу није издвојен као посебна целина, садржан је кроз дефинисање општих циљева Основа програма, а усмерен на развој диспозиција за учење и компетенција за целоживотно учење у складу са принципима развијања реалног програма, у реалном контексту васпитно – образовне праксе.

У години пред полазак у школу, постављени су следећи приоритети:

- Да сва деца предшколског узраста, кроз подршку њиховој добробити, имају једнаке могућности за учење и развој;

- Да деца развијају диспозиције за целоживотно учење, као што су: отвореност, радозналост, отпорност, рефлексивност, истрајност, поверење у себе и своје могућности и позитивни лични и социјални идентитет, чиме се постављају темељи развијања образовних компетенција.

Припремни предшколски програм (РП), такође, се развија као подршка ситуационом учењу и кроз развијање различитих пројеката на начин и са значајем поменутих у претходним деловима, при чему је задатак васпитача да на индиректан начин утиче на општу припремљеност деце за полазак у школу, тако што ће обезбедити услове да заједно са децом трага за одговорима на питања која су пре свега смислена за дете и да кроз развијање пројеката унутар група омогући деци да заједно уче и напредују.

Развијање реалног програма остварује се кроз интегрисан приступ и рад са децом на темама/пројектима са циљем да се истражује и трага за одговорима на питање или проблем који деца уочавају, при чему тражење решења за децу представља изазов.

У развијању програма фокус васпитача је на стварању прилика за учење као интегрисаног искуства детета кроз оно што чини (делање) и онога што ради (односи), а непрема унапред испланираним појединачним активностима или издвојеним садржајима подучавања.

На тај начин деци је омогућено:

- да се баве оним што за њих има смисла, што их занима;

- развијају различите врсте писмености (језичке, математичке, визуелне) и зналацеситуације за њихово смислено коришћење;

- развијају кључне образовне компетенције за целоживотно учење: комуникација на матерњем језику, комуникација на другом језику, математичке, научне и технолошке компетенције, дигиталне, друштвене и грађанске компетенције, иницијатива и предузетништво, културолошка свест и изражавање, учење учења;

- да истражују различите изворе учења и подршке: различита места, институције и организације, појединци у локалној заједници, породица, друга деца и одрасли, штампани, дигитални и други извори;

- да се на различите начине и креативно изражавају (визуелно изражавање, покрет, плес, изражавање гестом, певање, звук и музика, причање, драматизација, невербална комуникација, грађење у простору...)

- користе говор у тумачењу својих мисли и доивљаја и да проширују своје разумевање себе и света који их окружује кроз говорно изражавање;

- уче истражујући..

Иако важан за целокупни предшколски период, посебно важан аспект припреме зашколу односи се на увођење деце у свет писмености. Рана писменост се развија уподстицајном језичком окружењу кроз активности у којима различити начини симболичког бележења и писана комуникација имају сврху и смисао за дете у самој активности, а не кроз издвојено подучавање деце читању и писању. Васпитачи омогућавају деци да развијају различите врсте ране писмености (језичке, математичке, визуелне) стварањем ситуација за њихово смислено коришћење, и то кроз:

- Коришћење симбола у игри – деца стварају симболе тако што откривају различите начине симболизовања искуства (цртање, прављење модела, креативни покрет, говор, претварање, прерушавање); симболима повезују реалне радње, предмете, поступке са замишљеним концептом у игри; укључују и комбинују симболеразличитих култура;

- Развијање симболичког изражавања у животно практичним ситуацијама - симболичко изражавање се развија у аутентичним ситуацијама (деца обележавају, дизајнирају, користе бројеве, збрајају ...), користе личне и симболе других култура; у животноним ситуацијама користе знаке из различитих сфера људске делатности као начин комуникације;

- Развијање симболичког изражавања у планираним ситуацијама учења – деца упознају различите симболе и начине њиховог коришћења у комуникацији са другима; представљају на властити начин оно што доживљавају, замишљају имаштају; испитују различите начине коришћења уметничких материјала и преиспитују процес стварања; развијају различите начине вербалне комуникације кроз риме, причање прича, језичке игре; истражују различите графичке симболе и користе их у смисленим контекстима; овладавају различитим начинима представљања користећи различите медије и технологију;

- Развијање свести о важности и корисности различитих начина графичког и других начина симболичког представљања кроз стварање прилика за њихову практичну употребу у игри.

Такође, важан аспект припреме за школу односи се на подршку развијању важне компетенције за цело животно учење - учењу учења (пored осталих компетенција). Ова компетенција се развија подршком деци да освешћују процес властитог учења (запитаности, постављања питања, развијање сопствене теорије и хипотеза, решавања проблема, проналажење различитих извора информација, заједничко долажење до решења, конструкција знања, промишљање, преиспитивање и др.). Учење учења јесмислено повезано са игром, активношћу и ситуацијом у којој дете учествује и кроз укључивање деце у развијање програма. Васпитач помаже детету да свој процес учења освешћује, прати и процењује, тако што га моделује, даје лични пример у истраживању и подржава га документацијом о учењу видљивом у простору.

Приоритени задаци ове године биће усмерени ка континуираном развијању реалног програма у вртићима кроз :

- стварање подстицајне и изазовне средине за игру и учење деце
- подршка грађењу односа у вртићу
- грађење културе заједништва
- развијање тема/пројеката у функцији подршке добробити деце , а у складу са дефинисаним принципима

- рефлексију васпитне праксе и
- унапређивање професионалних компетенција васпитача и стручних сарадника.

Имплементацијом програма Године узлета тежимо ка развијању заједнице учења свих учесника у васпитно-образовном процесу са циљем смисленог и квалитетног развоја програма и културе у сваком вртићу. Заједница учења треба да буде базирана на отворености сваког учесника ка реалним променама како групе тако и личних професионалних у контексту социјалних интеракција које омогућавају суочавање различитих перспектива и размену и тиме се подржавају и подстичу нови приступи.

Континуираним радом свих учесника у васпитно-образовном процесу кроз заједничке састанке, активности, посете, размене, радиће се на разумевању и смисленом раду по програму Године узлета и начину његове примене.

ИСХРАНА ДЕЦЕ

Исхрана деце у предшколској Установи има посебан значај јер треба обезбедити програмирану, друштвено-контролисану исхрану, самим тим што правилна исхрана деце на овом узрасту је веома значајна за правилан психо-физички развој сваког појединца.

Полазна основа у планирању исхране деце је Правилник о нормативу друштвене исхране деце у Установама за децу.

Наша Установа ради по НАССР стандарду што подразумева интегрисани систем контроле безбедности и квалитета хране у свим фазама њене производње и дистрибуције.

Предности НАССР система су следеће:

- редукује појаву болести изазване храном
- обезбеђује снабдевање деце здравствено-безбедним прехранбеним производима
- омогућује испуњење захтева законске регулативе
- омогућује ефикасно увођење нових технологија и производа

О НАССР-у у нашој Установи води се евиденција и документација, односно докази да НАССР систем добро функционише.

У планирању и састављању јеловника придржавамо се препорука за спровођење норматива за све хранљиве састојке појединачно (беланчевине, угљени хидрати, витамини, минерали и тд.).

ПРОГРАМ РАДА НА СПРОВОЂЕЊУ ПРЕВЕНТИВНЕ ЗДРАВСТВЕНЕ ЗАШТИТЕ И ЗДРАВСТВЕНОГ ВАСПИТАЊА

Програм рада на спровођењу превентивне здравствене заштите сачињен је према Упутству које је издало Министарство здравља.

Основни задатак Предшколске утанове је формирати здраво, срећно и задовољно дете. Чување и унапређење здравља деце предуслов је за нормалан психо-физички развој.

Установа је обезбедила све услове за смештај, здравствену и физичку безбедност детета за време његовог боравка у истој.

Начела, којима смо се руководили за спровођење превентивно-здравствене заштите су:

- начело одговорности
- начело сталности и свеобухватности надзора
- начело компетентности (здравствено-образовне)
- начело флексибилности
- начело јединствене здравствене доктрине.

Превентивно-здравствена заштита реализоваће се кроз следеће активности:

1. ПРИЈЕМ ДЕЦЕ - у Установу се примају само здрава деца са одговарајућим упутом од стране надлежног педијатра. У случајевима сезоне грипа, сваком детету на пријему врши се мерење температуре бесконтактним топломером. Родитељима се дезинфикују руке и обавезно пролазе кроз дезобаријеру уз обавезно ношење маске. Максималан број родитеља приликом уласка је пет, са минималним задржавањем у објекту уз одржавање прописане физичке дистанце. Сваком детету се отвара здравствени картон – здравствени лист који ће се попунити узимањем анамнестичних података од родитеља. У случају да дете у току боравка показује било какве здравствене промене, одваја се у изолациону собу уз обавештавање родитеља који имају обавезу да дођу у што краћем року по дете.

Наша установа се придржава свих прописаних мера од стране МПНТР и Завода за јавно здравље.

2. ПРАВИЛАН РАСПОРЕД РАДА И ЖИВЉЕЊА ДЕЦЕ У КОЛЕКТИВУ подразумева режим дана, распоред активности од доласка до одласка детета кући, при томе се води рачуна о равнотежи будног стања и сна, као и психо-физичкој зрелости детета.

3. СТАЛНОСТ И СВЕОБУХВАТНОСТ НАДЗОРА све индивидуалне и колективне активности деце обавиће се уз стално присуство и помоћ одговарајућег запосленог лица.

4. ДНЕВНА КОНТРОЛА ЗДРАВСТВЕНОГ СТАЊА ДЕЦЕ обавиће се на пријему и у току дана;

- јутарња тријажа (кратак разговор са родитељима ради узимања података о здрављу детета). Истовремено ће се вршити посматрање изгледа и понашања детета на пријему, по потреби измерити температуру. Болесно дете се неће примити у Установу већ се упућује педијатру.

- посматрање деце током дана, уочавање симптома обољења, изолација болесног детета у просторију намењену за то (изолациона соба), будно праћење његовог стања, обавештавање родитеља ради преузимања детета (води се евиденција када је родитељ обавештен и када је преузео дете).

5. ОСУСТВО ДЕТЕТА ИЗ УСТАНОВЕ ако је дете одсутно због болести пријем у Установу вршиће се само на основу упута педијатра, као потврда да је дете здраво.

6. ЛЕКАРСКИ ПРЕГЛЕДИ спроводиће се од стране надлежног педијатра како за децу из централног објекта, тако и за децу која похађају установу у насељеним местима.

7. КОНТРОЛА РАСТА И РАЗВОЈА ДЕЦЕ

- мерење телесне висине и тежине обавиће се у септембру, децембру, марту и јуну

- оцена психо-физичког развоја обавиће се у мају или јуну месецу. Оцену даје надлежни педијатар. Медицинска сестра на превентивни износи своје запажање педијатру, на основу систематског посматрања.

8. АКТИВНОСТИ НА ФОРМИРАЊУ НАВИКА КОЈЕ ВОДЕ ОЧУВАЊУ И УНАПРЕЂЕЊУ ЗДРАВЉА ДЕЦЕ:

- одржавање хигијене тела, лица, руку, зуба, хигијена косе (преглед на вашљивост), коже, употреба тоалета, чистоћа одеће и обуће, правилна исхрана и витаминска профилакса и

- физичке активности

- боравак на свежем ваздуху

- уклањање ризика од повређивања
- хигијена објекта и његове околине (дворишта и прилаза), дезинфекција подова, намештаја, играчака, посуђа, санитарнија...
- здравствено-васпитни рад са децом
- здравствено-васпитни рад са родитељима.

9. КОНТРОЛА ХИГИЈЕНСКО-ЕПИДЕМИОЛОШКИХ УСЛОВА У УСТАНОВИ

- дневну контролу спроводи медицинска сестра на превентиви
- месечну контролу спроводи хигијенско-епидемиолошка служба
- годишњу контролу врши надлежни Завод за заштиту здравља. Овом контролом вршиће се провера:

#одржавање чистоће, температуре, влажности, проветрености и осветљености просторија

оцена начина припремања, допремања, сервирања и квалитета хране, хигијена кухињског блока, посуђа и инвентара

#контрола дневног уноса соли

#калоријска – енергетска вредност obroka

#контрола хигијенске исправности воде за пиће

#хигијена санитарних просторија

#откањање отпадних вода и материјала

#хигијена окружења

#лична хигијена особља

#уредна контрола и чување табела о одржавању хигијене просторија као и специјалних табела за кухињу НАССР

10. САНИТАРНИ ПРЕГЛЕД – Контрола о редовно урађеним прегледима запослених и заказивање истих (Завод за јавно здравље Панчево)

11. САРАДЊА СА ДЕЧЈИМ ДИСПАНЗЕРОМ И СТОМАТОЛОШКОМ СЛУЖБОМ

- израда заједничког програма превентивно-здравствене заштите
- уговара и организује лекарски преглед, систематски преглед деце
- сузбијање цревних инфекција
- стоматолошка заштита – уска сарадња са дечијим стоматологом.

12. ВОЂЕЊЕ МЕДИЦИНСКЕ ДОКУМЕНТАЦИЈЕ

- здравствени картон – здравствени лист детета где се уносе подаци о детету, запажања о здрављу детета, о стеченим навикама, евидентирају се мерења ТТ и ТВ, лекарски преглед и оцена психо-физичког развоја

- књига евиденције која се води свакодневно и то:

#број присутне деце

#дневне активности медицинске сестре на превентиви о формирању здравих навика и контрола здравственог стања деце

#негативна запажања и примедбе у вези са контролом хигијенско-епидемиолошких услова у Установи.

13. ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНИ РАД СА РОДИТЕЉИМА

- медицинска сестра на превентиви користи сваки контакт са родитељима, ради здравствено-васпитног утицаја и стицаја здравих навика

- у оквиру родитељских састанака даје родитељима здравствене информације или ако се укаже потреба пружа стручну помоћ у здравственим проблемима.

14. ЗДРАВСТВЕНО-ВАСПИТНИ РАД СА ДЕЦОМ

- спроводити га у оквиру свих осталих активности у току дана применом одговарајућих метода, облика и средстава васпитног рада са децом

- спроводити га путем индивидуалног и групног рада са децом, коришћењем метода разговора, зидних новина, здравствених постера и друго.

Планиране теме здравствено-васпитног рада су:

- хајде да се упознамо
- ја сам медицинска сестра која ће се бринути о вашем здрављу
- шта је здравље, шта је болест (како се осећамо кад смо здрави а како кад смо болесни, симптоми болести, како сачувати здравље)
- упознајмо наше тело
- лична хигијена тела, одеће, обуће и прибор за одржавање личне хигијене
- зашто је важно прати руке – демонстрација прања руку и израда постера
- употреба санитарних чворова
- понашање за време оброка
- значај правилне исхране за здравље
- млеко и млечни производи у исхрани
- воће и поврће у исхрани
- значај физичке активности и боравак на свежем ваздуху
- правилно држање тела при седењу и ходању
- правилно дисање
- правилно одевање
- упознајмо људско тело (органи и њихова улога)
- незгоде и несреће у кући, природи, опасности од оштрих предмета, воде, ватре, плина, струје, падова и слично
- шта је амбуланта, болница, медицинско особље
- значај зеленила и очување природе
- загађеност атмосфере.

15. СТРУЧНО УСАВРШАВАЊЕ ЗДРАВСТВЕНИХ РАДНИКА

- обухвата учешће на активима и семинарима које организује Комора здравствених радника ради перманентног усавршавања.

16. САРАДЊА СА СТРУЧНИМ ИНСТИТУЦИЈАМА

- Дечјим диспансером
- Домом здравља у Пландишту
- Заводом за јавно здравље Панчево
- Црвеним крстом
- Министарством здравља.

Програм Васпитно-образовног рада као и његове измене и допуне доноси Управни одбор Установе и важи за ову радну годину.

ПРОГРАМ И ПЛАН РАДА ДИРЕКТОРА ЗА 2024./2025. ГОДИНУ

Програм рада директора обухвата активности у неколико сегмената:

- програмирање, организовање, руковођење, педагошко-инструктивни рад, стручно усавршавање, сарадња са друштвеном средином и евалуација.

Директор је одговоран за законитост рада и за успешно обављање делатности Установе.

Директор за свој рад одговара Органу Управљања и министру.

Осим послова утврђених Законом и статутом Установе, директор обавља и:

Област рада	Садржај	Време
Руковођење процесом васпитања и учења детета у ПУ	-обезбеђивање квалитета во- рада социјалне заштите и превентивне здравствене заштите -обезбеђивање безбедних и здравих услова живњеља за сву децу -стварање материјалне подлоге за унапређивање изгледа, функционалности и безбедности објекта, структурираности простора, набавке опреме и средстава за рад, стручне литературе; праћење иновација у педагошком, психолошком, здравственом и социјалном аспекту.	Током године
Програмирање рада Установе - израда предлога Годишњег плана	- израда Оперативног плана организације и остваривања васпитно-образовног рада са децом ПУ „Срећно детињство“ Пландиште за 2024./2025. годину - израда распореда рада васпитног особља - израда програма за унапређивање ВОР - израда годишњих и месечних планова директора - дорада Развојног плана - дорада Предшколског програма	Јун, август, септембар, током године
Организационо материјални послови	Подела задужења на почетку радне године Организација инвестирања Учешће у изради Завршног рачуна, периодичних планова и финансијских извештаја Учешће у изради плана јавних набавки Израда предлога набавки опреме, дидактичких средстава и одржавања Праћење утрошка финансијских средстава	Август, септембар, током године, фебруар, март

Педагошко-инструктивни рад	<ul style="list-style-type: none"> - Посета активностима са циљем увида у организацију и квалитет рада - индивидуални разговор са васпитним особљем после посете активности - саветодавни рад са родитељима и децом - учешће у раду стручних актива, педагошког колегијума и ВОВ (седнице) - присуствовање родитељским састанцима - вршење увида у контролу педагошке документације (планови, њига рада, матична књига, летопис) 	Током године
Аналитички рад	<ul style="list-style-type: none"> - израда полугодишњег извештаја о раду Установе - израда извештаја полугодишњег свог рада - израда годишњег извештаја рада Установе - израда годишњег извештаја свог рада - израда различитих извештаја за потребе Министарства просвете и науке, педагошких и других друштвених институција 	Фебруар, август, септембар, током године
Рад у стручним и друштвеним органима Установе	<ul style="list-style-type: none"> - припремање седница стручних органа и управног одбора - педагошко-инструктивни послови у раду стручних органа - припремање и вођење седница ВОВ и ПК - извршни послови – рад на спровођењу одлука и закључака стручних органа 	Током године
Педагошка документација	<ul style="list-style-type: none"> - вођење документације о свом раду - вођење документације о посетама, активностима васпитног особља, о посетама издвојених одељења - вођење адекватне документације неопходне за израду извештаја о раду Установе и Годишњег плана рада Установе, портфолио 	Током године

Директор планира побољшање материјално-техничких услова:

- текуће одржавање,
- санација просторија у Централном и издвојеним објектима,
- уградња новог котла (зависно од одобрених средстава);

ПЕДАГОШКО-ИНСТРУКТИВНИ РАД ДИРЕКТОРА

Педагошко-инструктивни рад директора обухвата све видове непосредног рада са децом и васпитачима, са циљем увида у остваривање Плана и програма васпитно-образовног рада и вредновања постигнутих резултата. Директор пружа стручну помоћ васпитачима у планирању, програмирању и непосредном припремању за све видове васпитно-образовног рада са децом у развијању и обогаћивању Пројеката и решавању потешкоћа на које наилазе васпитачи у свом раду. Помаже, по потреби, у организацији тока активности, са циљем подизања васпитно-образовног рада и повећања ефикасности.

Директор обавља саветодавни рад са родитељима који имају децу којима је потребна додатна подршка, инсистирајући на усмеравање њихових радних напора у извршавању разних задатака који доприносе развоју дечијих склоности, способности и радних навика.

У склопу саветодавних и/или контролних активности директор врши:

- посете активностима са циљем увида у организацију и квалитет рада;
- индивидуалне разговоре са васпитним особљем после посете активностима;
- саветодавни рад са родитељима и децом;
- учешће у раду стручних актива, педагошког колегијума и ВОВ-а (присуствовање и вођење седница);
- присуствовање родитељским састанцима, када је то потребно;
- увид у контролу педагошке документације (планова, књига рада, матичне књиге, летописа...);

Поред наведених активности директор спроводи:

Јачање комуникације међу тимовима и колегама;

Унапређење ВОР-а побошањем услова за васпитаче и децу;

Посете издвојеним групама по насељеним местима;

Аплицирање на Пројекте Министарства везане за услове побољшања в-о рада;

Учествовање на дечијим конкурсима и такмичењима;

Учествовање у организацији приредби, посета деце позоришту, различитих манифестација на којима могу учествовати и деца у локалној заједници...

РАД СТРУЧНИХ ОРГАНА УСТАНОВЕ

Стручни органи Установе су:

1. Васпитно-образовно веће које сачињавају васпитачи, медицинске сестре-васпитачи и директор
2. Педагошки колегијум
3. Актив васпитача и медицинских сестара-васпитача

ПЛАН РАДА ВАСПИТНО – ОБРАЗОВНОГ ВЕЋА

ЗА РАДНУ 2024./ 2025.

Васпитно- образовно веће чине медицинске сестре-васпитачи, васпитачи, сестра на превентиви. Седнице васпитно-образовног већа сазива и њима руководи директор Установе.

Планирано време/ месец	Планиране активности	Носиоци активности
Септембар	-Извештај о раду Установе за радну 2023./2024. -План рада Установе за радну 2024./2025. -Извештај о раду директора за радну 2023./2024. -План рада директора Установе за радну 2024./2025. -Набавка радних листова - договор -План стручног усавршавања -Вредновање сталног стручног усавршавања у Установи	Директор, чланови ВОВ-а
Октобар	-Обележавање „Дечје недеље“ -Организација славе Установе	Директор, чланови ВОВ-а
Децембар	-Извештај о реализацији васпитно-образовног програма у првом полугодишту радне 2024./2025. -Извештај о реализацији стручног усавршавања -Распоред рада у току зимског распуста -Организација прославе Нове године	Директор, чланови ВОВ-а

Фебруар	-Извештај о раду Установе у првом полугодишту радне 2024./2025. -Извештај о раду директора у првом полугодишту радне 2024/2025. - 8.март у Теми пројекта	Директор, чланови ВОВ-а
Април	-Активности везане за упис деце у вртић -Обавештавање и помоћ родитељима да упис обаве електронским путем -Активности око завршне приредбе	Директор, чланови ВОВ-а
Јун	- Реализација васпитно-образовног плана и програма за радну 2024./2025. . -Подела решења за годишњи одмор -Распоред рада у току летњег распуста	Директор, чланови ВОВ-а
Август	-Број уписане деце,број група и подела група -Набавка материјала не структурираног, полу структурираног, природног, а све за потребе развијања реалног програма -Разматрање радних листова за предшколце и старије васпитне групе -Планови тимова за следећу школску годину	Директор, чланови ВОВ-а

ПЛАН РАДА ПЕДАГОШКОГ КОЛЕГИЈУМА

ЗА ШКОЛСКУ/РАДНУ 2024./2025. годину

СЕПТЕМБАР

- * Планирање и организација остваривања програма васпитања и образовања
- * Планирање стручног усавршавања
- * Планирање сарадње са породицом
- * Планирање сарадње са другим установама и организацијама у циљу усавршавања и размене искуства
- * Планирање учешћа на јавним манифестацијама
- * Организационе теме
- * Одређивање ментора приправницима и стажистима током године по потреби

ОКТОБАР

- * Планирање обележавања Дечје недеље
- * координација и праћење рада тимова у односу на постављене циљеве, / током целе године
- * планирање и учешће у јавним манифестацијама, уз давање сагласности колегијума

НОВЕМБАР

- * праћење реализације Годишњег плана, Предшколског програма, Развојног плана

ЈАНУАР

- * Анализа рада по објектима и утврђивање потреба деце и васпитача
- * Анализа рада у првом полугодишту
- * Анализа реализације програма заштите деце
- * Разматрање извештаја о извршеном самовредновању

ФЕБРУАР

- * Праћење рада тимова у односу на постављене циљеве
- * Организационе теме

МАРТ

- * Организационе теме /такмичења и сл.../

АПРИЛ

- * Услови за упис деце у наредну радну годину

МАЈ

- * Анализа и евалуација ВОР-а у току године

ЈУН

- * Праћење остваривања плана стручног усавршавања
- * Праћење остваривања Развојног плана
- * Извештај о упису деце
- * Евалуација стручног усавршавања
- * Евалуација рада тимова и актива

ПЛАН АКТИВА ВАСПИТАЧА И МЕДИЦИНСКИХ СЕСТАРА-ВАСПИТАЧА

ЗА РАДНУ 2024./2025.

Активности	Носиоци реализације	Време реализације
-Договор око радних листова –да ли их набављати -Просторне целине у оквиру радне собе – инспиративна средина за рад и истраживање -Набавка материјала који је у складу са новим Основама програма ПВО материјала -План активности за Дечију недељу	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Септембар
-План стручног усавршавања -Информације о стручним сусретима медицинских сестара-васпитача -План и реализација програма сарадње са родитељима кроз избор стручних тема , организовање радионица , родитељских састанака -План сарадње са друштвеном заједницом -Како подстичемо партиципацију деце у развијању програма -Примери добре праксе –искуства пројектног планирања и развијања програма, дилеме и решења - Игре у контексту нових ОП и улога васпитача	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Током Године
-План активности за Новогодишње празнике	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Децембар
ТЕМАТСКИ АКТИВИ: -Упознавање родитеља- Нове Основе програма ПВО -Израда брошура за родитеље и Локалну заједницу	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Током године
-Припреме за опроштај предшколаца од вртића	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Април
-Извештај о реализацији плана Актива васпитача и медицинских		

сестара у радној 2024./2025. години -Извештај о сарадњи са родитељима и друштвеном заједницом -Израда плана Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача за радну 2025./2026.	Чланови Актива васпитача и медицинских сестара - васпитача	Август
---	--	--------

Актив ће све своје активности ускладити са новим Основама програма ПВО.

Принципи који су у Новим Основама програма ПВО, родитељима смо покушали Да приближимо кроз панел на улазу у Установу. А васпитачи ће их примењивати и стално их се подсећати као би успешно развијали реални програм у оквиру васпитне групе.

ПРИНЦИП УСМЕРЕНОСТИ НА ОДНОСЕ

У развијању програма фокус васпитача је на стварању подржавајућег социјалног и физичког окружења којим се обезбеђује сигурност, континуитет, учешће деце и укљученост васпитача и којим се негују односи уважавања, сарадње, одговорности и заједништва

ПРИНЦИП ЖИВОТНОСТИ

Фокус васпитача је на развијању заједништва деце и одраслих, вршњачке заједнице и повезивања са породицом и локалном заједницом, стварањем прилика за учење на основу искустава, аутентичних интересовања и односа, потреба и иницијатива, проблема и питања, догађаја и збивања у групи и заједници

ПРИНЦИП ИНТЕГРИСАНОСТИ

Фокус васпитача је на стварању прилика за учење као интегрисаног искуства детета кроз оно што чини (делање) и доживљава (односи), а не према унапред испланираним појединачним активностима на основу аспекта развоја или образовних области и издвојених садржаја подучавања

ПРИНЦИП АУТЕНТИЧНОСТИ

Принцип аутентичности подразумева индивидуализовани приступ сваком детету са истовременим фокусом на подршку укључивању сваког детета у вршњачку заједницу и заједничке активности

ПРИНЦИП АНГАЖОВАНОСТИ

У развијању програма фокус васпитача је на ситуацијама и активностима којима се подржавају учење детета кроз властиту активност; ангажованост детета; иницијатива и избор деце

ПРИНЦИП ПАРТНЕРСТВА

Фокус васпитача је на уважавању перспективе деце и породице – њихових мишљења, идеја, иницијативе, одлука и на различитим начинима укључивања породице у токове в-о рада.

**ПЛАН ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА , ЗЛОСТАВЉАЊА И
ЗАНЕМАРИВАЊА ЗА РАДНУ 2024./2025.**

Превенцију од насиља, злостављања и занемаривања чине мере и активности којима се у Установи ствара безбедно и подстицајно окружење, негује атмосфера сарадње, уважавања, прихватања и толеранције између деце, васпитача и родитеља. Подиже се ниво свести и повећава осетљивост запослених у сврху препознавања насиља, злостављања и занемаривања као основа премене културних и друштвених норми, стереотипа и предрасуда које подстичу насиље.

Активности	Начин реализације	Носиоци реализације	Време реализације
-Информисање: запослених, родитеља, деце, УО, Савета родитеља. Упознавање деце са „Букваром дечјих права“ и члановима из Конвенције о правима детета	Васпитно – образовно веће, Активи, родитељски састанци, панони за родитеље, индивидуални контакти	Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања, васпитно особље	Почетак године, током године
-Стварање безбедне средине (у соби, холу, дворишту,...) - С мањити познате и потенцијалне ризике и ситуације у односу на специфичности објекта	Свакодневни увид и предузимање мера осигурања безбедности деце	Васпитно особље, Помоћно особље, главни васпитач, сестра на превентиви, лице за безбедност	Током године
-Обезбеђивање сталног надзора над децом	Континуирано и стално присуство васпитног особља и одрасле особе током боравка детета	Васпитно особље	Континуирано
-Доношење правила понашања у групама/вртићу као и начин реаговања приликом кршења истих	- Активности / радионице - Игре -Израда постера, панона са донетим правилима понашања у	Васпитно особље, деца, родитељи	Септембар, октобар, током године

	различитим ситуацијама -Прављење флајера		
-Формирање ставова, развијање толеранције, разумевања, прихватања	-Различите врсте активности -Радионице -Дружења -Посете -Заједнички излети -Спортско забавне активности	Васпитно особље, деца, родитељи	Током године
-Подстицање и развијање поверења родитеља за проблеме деце – јачање компетенција	-Појединачни и општи родитељски састанци -Тематски састанци и радионице -Индивидуални састанци	Васпитно особље, тим	Током године
-Праћење реализације активности из плана заштите деце од насиља, злостављања и занемаривања за радну 2023./2024.	Извештај	Чланови тим	Јун
-Израда Плана Тима за радну 2024./2025.	Сачињавање докумената	Чланови тим	Август

МЕРЕ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ ДЕЦЕ ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА ЗА РАДНУ 2024./2025.

Основе за успостављање процедуре за реаговање у васпитно – образовној Установи која се односи на злостављање деце од стране запослених у Установи постављене су Законом о основама система образовања и васпитања (члан 44,45,46) и Законом о раду . Директор је одговоран за поштовање законитости рада Установе и предузимање мера у складу са Законом (члан 61 , члан 62 став 2 тачка 12).

Тим за заштиту деце је у обавези да , у сарадњи са запосленим у Установи и релевантним установама, прати ефекте предузетих заштитних мера .

У оквиру мера заштите планирају се и активности којима ће се обезбедити реинтеграција или поновно укључење свих учесника насиља у заједницу Установе и њихов даљи заједнички и квалитетан живот и рад у Установи . План реинтеграције ће зависити од фактора као што су: врста и тежина насилног чина , последице насиља по појединца и колектив , мброј учесника и сл.

Праћење и вредновање предузетих активности условљава планирање новог циклуса Програма заштите деца од насиља езлостављања и занемаривања.

ИНТЕРВЕНТИВНЕ АКТИВНОСТИ

Циљ интервенције је да се заустави насиље и злостављање, да се обезбеди сигурност, смањи ризик од понављања насиља, да се ублаже настале последице и прате ефекти предузетих мера.

Посебни протокол прописује редослед корака у интервенцији и они представљају оквир за ефикасно реаговање и укључивање свих релевантних појединаца или институција у процесу заштите деце. За ефикасну интервенцију у оквиру саме установе планира се формирање унутрашње мреже заштите. Тиме би се дефинисале улоге и одговорности свих запослених у оквиру прописаних корака. Установа је дужна да интервенише увек када постоји сумња или сазнање да дете трпи насиље, злостављање или занемаривање, без обзира где се оно догодило, где се догађа или где се припрема.

Измене у протоколу које се односе на интервентне активности:

А.) У складу са одређењем насиља у смислу Правилника, према којем оно не постоји у односу дете-дете, када се ради о разврставању насиља, злостављања и занемаривања по нивоима, прописано је да на предшколском узрасту у складу са развојним карактеристикама узраста говоримо о сукобима међу децом и агресивном понашању. Тим за заштиту детета у предшколској установи приликом анализе ситуације и доношења плана активности у раду са дететом и породицом узима у обзир учесталост понашања, трајање, интензитет, последице, степен ризика по учеснике ситуације, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике детета. Када дете предшколског узраста испољава агресивно понашање које је деоразвојне фазе или последица сметње у развоју детета васпитач у сарадњи са Тимом за заштиту планира мере подршке уз обавезно укључивање родитеља. Тим за заштиту процењује да ли је потребно укључивање других институција подршку детету и породици (центра за социјални рад, здравствене службе и др.). У реализацију плана активности укључује се родитељ детета. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу детета, установа на основу стручног мишљења Тима за заштиту укључује надлежни центар за социјални рад.

У складу са проценом ризика и потребама детета укључују се и други системи из спољашње мреже заштите у складу са својим надлежностима (систем социјалне заштите, систем здравствене заштите).

Када родитељ чини насиље или злостављање детета и када његово укључивање у поступак није у најбољем интересу детета Тим за заштиту обавезно укључује надлежни Центар за социјални рад.

Б.) Правилником је извршена измена у делу Протокола који се односи наинтервентне активности, тако да је додат одељак који уређује питања у вези сазаштитом запослених. Утврђена је обавеза установе да интервенише увек кадапостоји сумња или сазнање да запослени трпи насиље од стране родитеља или трећег лица у установи или за време организовања активности установе.Када је родитељ или треће лице починилац насиља према запосленом директор је дужан да одмах обавести јавног тужиоца и полицију.

Кораци - редослед поступака у интервенцији:

Редослед поступања у интервенцији укључује мере и активности које сепредузимају за све нивое насиља и злостављања. Оперативни план заштите(даље: план заштите) сачињава се за конкретну ситуацију другог и трећег нивоа за све учеснике насиља и злостављања (оне који трпе, који чине и који су сведоци насиља и злостављања - на релацији одрасли-дете и одрасли-одрасли). Правилником је прописано да Тим за заштиту у предшколској Установи приликом анализе ситуације и доношења мера и активности у раду са децом и породицом узима у обзир: учесталости понашања, трајања, интензитета, последице, степен ризика, по учеснике ситуације, карактеристике развојног периода и индивидуалне карактеристике детета, број учесника. Мере и активности се планирају на основу сагледавања карактеристика детета, потреба за подршком и уз учешће детета и родитеља, осим када се ради о насиљу у породици, када је нужно укључити надлежни центар за социјални рад.

1. Сазнање о насиљу (одрасли-дете, одрасли--одрасли), агресивном понашању или сукобу међу децом (дете-дете)-откривање (у даљем текстунасиље, сукоби)

- опажањем или добијањем информације да је насиље, сукоб у току
- сумњом да се насиље дешава на основу препознавања спољашњих знаковаили симптома и путем поверавања од стране детета или одраслог

2. Прекидање, заустављање насиља, сукоба:

Свака одрасла особа која присуствује насиљу тј.сукобу у обавези је да реагујетак о што ће прекинути то насиље, сукоб и/или позвати помоћ.

3. Смиривање ситуације

Обезбедити сигурност за особу која је била изложена насиљу, агресивном понашању и обавити разговор са актерима.

4. Консултације

Врше се непосредно по појави сумње или дешавању насиља, сукоба.Обављају се са колегом, са Тимом за заштиту од насиља у вртићу, социјалним радником или стручним сарадником вртића. По потреби, на основу тимске процене сложености проблема, укључује се и Тим на нивоу установе и обавештава директор Установе. После консултација са Тимом на нивоу установе и директором Установе могу се обавити и консултације са службама изван Установе (центар за социјални рад и др.).Документовати у предвиђеном обрасцу.Приликом консултација са колегама унутар или изван Установе и документовања, обавезно је поштовати принцип поверљивости података, као и принцип заштите најбољег интереса детета.У ситуације када је у питању насиље на релацији одрасли-одрасли, консултације се обављају са Тимом за медијацију.

5. Предузимање акција

Тим на нивоу установе у сарадњи са Тимом на нивоу вртића, предузима акције, у складу са обављеним консултацијама, са основним циљем реинтеграције свих учесника и

њиховог даљег безбедног и квалитетног живота ирада у Установи. Акције могу бити: информисање родитеља о насиљу; договор о заштитним мерама (План заштите за дете); програми оснаживања деце за конструктивно поступање у ситуацији насиља, покретање медијације и др.

6. Праћење ефеката предузетих мера

Праћење и вредновање предузетих активности је извор планирања новог циклуса Програма заштите деце. Ефекти предузетих мера се документују у предвиђеном обрасцу. Васпитач бележи сукобе међу децом и агресивно понашање, прати и процењује делотворност предузетих мера и активности и евидентира у педагошкој документацији. У реализацију плана активности укључује се родитељ детета. Уколико укључивање породице није у најбољем интересу детета, установа на основу стручног мишљења Тима за заштиту укључује надлежни центар засоцијални рад. У складу са проценом ризика и потребама детета укључују се и други системи из спољашње мреже заштите у складу са својим надлежностима (систем социјалне заштите, систем здравствене заштите).

У образовном систему нема места за истрагу и доказивање насиља, злостављања и занемаривања. Ти задаци су у надлежности других институција. Основни циљ је да се промовишу култура понашања и уважавање личности и развије свест о одговорности свих у заштити правдеце и одраслих у предшколској установи.

Интервентне мере и активности одређује установа према нивоима насиља, злостављања и занемаривања. Најчешћи облици насиља су условно сврстани на три нивоа.

Ситуације на првом нивоу, које се дешавају између деце, углавном решава самостално васпитач у сарадњи са родитељем;

На другом нивоу, васпитач у сарадњи са Тимом у оквиру унутрашње мреже, на трећем нивоу је неопходно, поред Тима, и укључивање спољашње мреже, односно других институција. На овом нивоу интервентне активности предузима директор у сарадњи са Тимом за заштиту, уз обавезно ангажовање родитеља, односно старатеља и надлежних органа, организација и служби (Центар засоцијални рад, полиција, здравствена служба и др.).

На основу ових критеријума врши се процена нивоа ризика за безбедност детета и одређују поступци и процедуре и начин реаговања:

- случај се решава у вртићу;
- случај се решава у Установи у сарадњи са другим компетентним Установама;
- случај се прослеђује надлежним службама.

Свака особа која има сазнање о насиљу, злостављању и занемаривању обавезна је да реагује.

Циљ ангажовања Тима за заштиту од дискриминације, насиља, злостављања и занемаривања, као и читаве установе јесте трагање за променом и начинима одржавања насталих промена у грађењу толерантне и ненасилне културе у вртићу.

ПЛАН РАДА ТИМА ЗА САМОВРЕДНОВАЊЕ за 2024./2025.

Активности	Временска динамика	Носиоци актицности и учесници	Исходи	Инструменти и технике
Формирање тима за самовредновање	септембар	Централни тим за самовредновање на нивоу Установе, директор, главни васпитач	Формиран тим за самовредновање	
Избор области самовредновања, разматрање и дефинисање додатних показатеља у изабраној области	септембар	Тим за самовредновање вртића, запослени, родитељи, деца	Изабрана област за самовредновање и донета одлука о додатним показатељима	Разговори и консултовање са децом, извештаји, развојни план
Рад на успостављању заједничког разумевања сврхе самовредновања	октобар	Тим за самовредновање вртића, запослени, родитељи, деца, лз	Успостављен о заједничко разумевање сврхе самовредновања и спремност свих актера за учешће у процесу	Разговор, радионице, панони
Прилагођавање и избор инструмената за прикупљање података - одређивање узорка у оквиру циљаних група	октобар новембар	Тим за самовредновање	Припремљен и инструменти Утврђен узорак и циљне групе	Анализа и избор постојећих инструмената, адаптација постојећих инструмената у односу на специфичности вртића, израда нових инструмената /по потреби/

Прикупљање података	новембар- февруар	Тим за самовредновање, избрани узорак из циљних група	Прикупљени подаци о квалитету рада у изабраној области применом изабраних инструмената	Упитници, питања за фокус групе, посматрање, анализа документације, интервјуи, консултовање са децом
Обрада података	март - април	Тим за самовредновање	Обрађени и анализирани подаци и донети закључци о остварености свих стандарда у области која се самовреднује	Статистичка обрада - дескриптивна метода
Израда нацрта Извештаја о самовредновању	април мај	Тим за самовредновање	Припремљен нацрт Извештаја са препорукама о унапређењу	
Припрема завршне верзије Извештаја	мај	Тим за самовредновање, запослени у вртићу	Припремљена завршна верзија Извештаја која се шаље директору и Централном тиму	Разговор, излагање, презентација
Извештавање о резултатима самовредновања на седници УО, Савета родитеља, ВО Већа	јун септембар	Директор, делегирани члан тима	Извештај презентован и разматран на седницама УО, Савета родитеља и ВО Већа	Презентација, разговор
Израда Акционог плана за		Тим за обезбеђивање квалитета и развој	Израђен акциони план за	

унапређивање рада у области која је самовреднована	јун септембар	Установе, Стручни актив за развојно планирање, Тим за самовреднова ње	унапређивање е рада у Развојном плану Установе	
--	------------------	---	--	--

ПЛАН ТИМА ЗА ИНКЛУЗИВНО ОБРАЗОВАЊЕ ЗА РАДНУ 2024./2025.

Приоритетни задаци Тима за инклузивно образовање су усклађени са стратегијом инклузивног предшколског васпитања и образовања и имплементацијом нових Основа програма.

- Афирмисање и неговање инклузивне праксе и инклузивне културе путем сензибилизације и едукације запослених и родитеља ,

- Унапреживање педагошке документације везане за праћење и развој детета.

- Подршка васпитачу у планирању и реализацији васпитно – образовног рада са децом којој је неопходна додатна подршка у развоју кроз реални програм,

- Развијање партнерства кроз подрчку породици деце.

Установа подржава инклузивну културу и настоји да у складу са могућностима ствара услове за боравак сваког детета.

У циљу постизања ефикасности и квалитета васпитно-образовног рада са децом ,а у складу са Законом о Основама образовања и васпитања ,на нивоу Установе је образован Стручни тим за инклузивно образовање.Тим је сачинио план активности у случају да нам се упише дете са сметњама у развоју .

Планиране активности	Носиоци активности	Начин рада	Време реализације
-Информисање родитеља о постојању тима за инклузивно образовање -Евидентирање деце са тешкоћама у развоју и деце из осетљивих друштвених група -Евидентирање надарене деце -Евидентирање кадровских и материјалних услова за инклузивно образовање	Васпитачи и чланови тима	Презентација и дискусија, посматрање, праћење, сагледавање и евидентирање	Септембар
-Постављање родитеља у партнерски однос -Анализа анкета прикупљених од васпитача - Израда и примена инструмената за праћење		Анкета,	

дечјег развоја и напредовања -Планирање мера индивидуализованог рада и доношење ИОП-а (по потрби) -Припрема детета са сметњама у развоју и родитеља детета за улазак у колектив	Васпитачи и чланови тима	документација прикупљених анкета и планирање активности	Октобар
-Размена искустава са психологом и педагогом из школе и социјалним радником	Чланови тима		Новембар и током године
-Константно стручно усавршавање тима за ИО	Чланови тима	Предавање	Током године
-Откривање жеља и талената	Чланови тима и васпитачи	Упитник	Фебруар
-„Ја имам таленат“	Чланови тима и васпитачи	Радионица	Април
-Извештај тима за инклузивно образовање	Чланови тима	Презентација	Јун
-Израда плана ИО за наредну радну годину	Тим за инклузивно образовање и директор	Писмени извештај	Август

ПЛАН САРАДЊЕ СА РОДИТЕЉИМА ЗА РАДНУ 2024./2025.

Родитељи су најважније особе у раном узрасту деце јер деца сазнају о свету и свом месту у њему кроз разговоре, игре и свакодневне активности са родитељима и породицом. Родитељи такође треба да пруже подршку детету у окружењу као што је вртић.

Сараднички и партнерски односи породице и васпитача су веома значајни и доприносе добробити детета.

Предшколска установа ради првенствено у сарадњи са породицом. Потпуни ефекти васпитно-образовног рада су могући само ако установа и породица уједине своје напоре и способности и делују заједно, односно међусобно се допуњују и потпомажу.

Укључивање чланова породице у живот и рад вртића, од великог је значаја какао за богаћење процеса учења који се одвија у вртићу, тако и за надоградњу интересовања и учења и код куће.

Чланови породице су особе које детету пружају свакодневну пажњу, васпитање и учествују у одлучивању о питањима која су значајна за дететов живот. Зато ћемо се трудити да сарадњи са породицом посветимо велику пажњу, да је стално унапређујемо и изналазимо начине за укључивање породице у све аспекте живота у вртићу.

У темеље сарадње са породицом уградимо разумевање, прихватање различитости, подстицање и охрабривање базичне везе коју дете има са својом породицом.

Сарадња са породицом и партиципација породице у живот и рад установе, може да се планира на нивоу васпитне групе, вртића и читаве установе.

Облик	Активности / тема	Време реализације
Општи родитељски састанци онлајн	Упознавање са условима рада у Установи, кућним редом, правима и обавезама родитеља како би поступали по свим прописаним мерама	Септембар
Групни родитељски састанци	Садржај, место и време планирају васпитачи у договору са родитељима и уоченим потребама	4 пута годишње у складу са прописаним мерама
Индивидуални разговори	Свакодневна размена информација између родитеља и васпитача, препоручује се онлајн комуникација као безбеднија или на отвореном уз прописану дистанцу са маскама, разговори ће се обављати у складу са важећим епидемиолошким мерама заштите	Свакодневно али веома кратко и по потреби

Приредбе , свечаности	Организација приредби, свечаности ће у великој мери зависити од епидемијолошке ситуације	Током године ако за то буде услова
Учешће родитеља у заједничким активностима	Приредбе, прославе, боравак у групи, приказивање усмерених активности и непосредно учествовање родитеља у њима, укључивање у акције уређења вртића, организовање радионица са родитељима, „путујућа свеска – играчка“, Израда игровног и дидактичког материјала по узору на Монтесори Све видове сарадње и активног учешћа родитеља у групи биће у складу са могућностима и у складу са епидемиолошкол ситуацијом	Током године ако за то буде прилика
Индивидуалне консултације „Дан отворених врата“	Разговор са васпитачем на иницијативу родитеља – информације о дечјем развоју и напредовању, саветодавни рад васпитача	Једном недељно у утврђеном термину, најбоље онлајн или индивидуалним контактом уз поштовање прописаних мера
Кутија за сугестије	Даје се могућност да родитељи искажу своје идеје, предлоге и сугестије, уз препоруку да то припреме код куће да би се у Установи што краће задржавали или онлајн	Током године
Саветовалиште за родитеље	Индивидуални саветодавни рад са родитељима и децом која имају тешкоће у развоју, понашању и адаптацији, препоручује се онлајн саветовалиште као безбедан вид комуникације	У заказаним терминима, може и онлајн
Анкетирање родитеља	Родитељи ће бити анкетирани у складу са потребама како би се реализовао Развојни плана у циљу сагледавања тренутне ситуације. Упознавање са родитељским потребама, предлозима и иницијативама, учешће у самовредновању рада Установе	Према потреби и ради организације група
Кутак за родитеље	Недељни и месечни планови рада, информације за родитеље, дечји продукти рада и искази деце, педагошко-психолошки и здравствени	Петнаесто дневно ажурирање садржаја

	садржаји,објављивање на вибер групи или другим начинима у договору са родитељима	
Огласна табла, пано за родитеље	Информације о раду и деци под новим околностима уз примену прописаних мера. Информације о раду Установе,члановима Савета родитеља,Тим за заштиту деце од насиља.Све битне информације и обавештења ће бити усмерена на вибер групу или онлајн Израда почетног и процесног паноа у складу са новим Основама програма ПВО, али и да процес учења буде видљивији за родитеље али и инсорација деци за ново истраживање	Септембар и током године Када год буде потребно проследити битне информације
Учешће родитеља у раду Тимова Установе	Тим за самовредновање , Тим за развојно планирање и Тим за заштиту деце од насиља, злостављања и занемаривања,и комуникација у Тимовима установе ће бити у складу да важећим епидемиолошким мерана	Током године и када за то постоји потреба
Савет родитеља	Активности према плану рада	Током године

Васпитач је најчешће,иницијатор сарадње са родитељима ,па га та чињеница обавезује да буде тактичан и да примењује принципе успешне комуникације. Сарадња са породицом мора се одвијати плански и систематски .Тренутна ситуација додатно обавезује васпитача да буде спреман за поштовање свих прописаних мера ,да о томе информише родитеље али да им улије поверење да су иако у колективу њихова деца безбедна. Акцент се ставља на поштовање мера и заштити здравља како деце тако родитеља и запослених у установи.

Да би се план сарадње са родитељима реализовао и сарадња била успешна, на задовољство и родитеља и васпитача морамо се као професионалци држати неких принципа и правила.

1. Родитељ је наш најближи сарадник. Од њега добрим делом зависи:
  - какав ће бити однос деце према васпитачима,
  - да ли ће и како подстицати дете на извршавање задатака у оквиру ванпрограмских активности,
  - какав ће имати однос према појединим областима и циљаним задацима.
2. Индивидуални разговори с родитељима могу трајати:
  - цео сат (када је разговор планиран)

– око 30 минута (ако се договарате око родитељевог ангажовања на остваривању задатака групе)

– око 10 минута (у сусрету <<дан отворених врата>>)

– до 5 минута (у успутном, незаказаном разговору)

3. Однос васпитача према родитељима се пројектује на њихов однос према Установи. И васпитачи су иницијатори у развоју међусобног разумевања, поштовања и сарадње.

4. Индивидуално ангажујмо родитеље не само да би се њихова деца успешније развијала већ да би се побољшали услови за постизање бољих резултата свих у групи.

5. Родитељи деце су најзаинтересованији за оне облике сарадње с васпитачем у којима могу да сагледају позитивне резултате свога детета.

6. Ако васпитач оптужујете дете због нерада или лошег понашања, то ће га родитељ више бранити.

7. У разговору с родитељима васпитач мора да избегава употребу примера из личног живота:

– И ја имам дете, али ја то решавам овако...

– Познати су ми ти проблеми, и ја имам дете...

– Из мог личног искуства, препоручила бих Вам....

– Да сам на Вашем месту, ја бих овако... –

8. За сарадњу с родитељима потребно је и стручно знање, а не само искуство и добра воља. И у томе знање мора ићи испред искуства, из тог разлога васпитачи су ту да се стално стручно усавршавају

9. У разговору с родитељима васпитач не треба да понавља оно што је родитељ самокритички изнео о свом понашању према детету.

10. Васпитачи морају да истакну у разговору с родитељима оно што је добро учинио за своје дете, а не само оно што није уопште учинио.

11. Записивање значајнијих детаља у току разговора са родитељем за васпитача је пожељно, јер:

– Васпитачу штеди време и труд, јер нећете то чинити касније,

– родитељу показује да његовом излагању и договору васпитач придајете значај.

12. Кад родитељ није заинтересован за сарадњу с Вама, прво разлоге за то тражите у себи.

13. Васпитач родитеља удаљава од себе:

– кад о детету говорите само износећи негативна запажања,

– кад пред вршњацима њихово дете називате увредљивим именима (лажовчино, ленштино...)

14. Родитељ се васпитачу обраћа као стручњаку и у разговору с њим не смемо показати своје незнање или несигурност речима:

– У томе немам искуства.

– Не знам шта да Вам кажем.

– До сада нисам имала овакав случај.

– Мени се чини...

– Сад баш и ја размишљам о томе.

– Ако сам вас добро схватила...

– Ја мислим, али не мора бити тако ..

15. Неодобровање родитељског поступка не би требало изражавати на оптужујући начин:

- Имам утисак да се Ви довољно не интересујете за своје дете.
- То се родитељима, поготову као што сте Ви, не би смело догодити.
- Бојим се да Вас не увредим, али је моје мишљење...
- Извините што ћу да Вам кажем...
- Изненађујете ме својим поступком.

16. У разговору с родитељима васпитач мора омогућити говоре, а васпитач да слуша, а не само да васпитач говори, а родитељ да слуша.

17. Са свим родитељима васпитачи не могу на исти начин сарађивати. Различити типови родитеља намећу и различит приступ у разговору о детету.

ПЛАН САРАДЊЕ СА ДРУШТВЕНОМ ЗАЈЕДНИЦОМ ЗА РАДНУ 2024. / 2025.

Ово подручије посебно постаје значајно и актуелно применом нових Основа програма где заједница представља једног од главних актера живота, учења и развоја предшколског детета. Установа, односно васпитачи у зависности од припоитета и пројектних тема које истражују планирају сарадњу и контакте са локалним установама, институцијама, важним местима, предузећима и појединцима.

Значајно место у богаћењу дечјег социјалног искуства и проширењу обима културних подстицаја, има сарадња са локалном друштвеном заједницом. Стога ћемо ове, као и предходних година, уложити труд да остваримо један од најважнијих задатака васпитно-образовне делатности Установе да сарадња са друштвеном средином буде што интезивнија и садржајнија. Сарадња ће се одвијати са свим чиниоцима који имају значај за рад Установе.

Институција / организација	Садржај	Учесници
Црвени крст	Акција „За Ваш сигуран корак“ и друге хуманитарне акције које утичу на развијање хуманости код деце	Предшколске групе
Основне школе	Такмичење „Шта знаш о саобраћају“, међусобне посете, одлазак у основну школу	Предшколске групе
Градска библиотека	Међусобне посете, учлањење деце, радионице- причаонице у библиотеци и у вртичу, учешће на приредби рецитатора	Старије и предшколске васпитне групе
Културно-образовни центар	Позоришне представе, синхронизовани цртани филмови, креативне радионице	Старије и предшколске васпитне групе
Полицијска станица	Посета полицајаца предшколцима са	Предшколске групе

	циљем проширења знања из области саобраћајног васпитања	
Сектор за заштиту и спасавање	Посета ватрогасцима и показна вежба гашења пожара , како деца да се понашају у случају пожара	Старије и предшколске васпитне групе
Дечји диспансер	Обележавање Светског дана здравља Обележавање Недеље здравих зуба Обележавање Месеца здраве исхране Превентивни прегледи, едукација Посета педијатру и стоматологу и проширивање знања из здравственог васпитања, долазак педијатра и стоматолога у посету свим васпитним групама	Све васпитне групе
Месна заједница	Заједничке акције у циљу уређења дворишта и заштита животне средине , укључивање у акције рециклаже	Старије и предшколске васпитне групе
Пошта	Гостовање поштара ,слање ликовних радова на конкурсе , посета пошти	Старије и предшколске васпитне групе

Осим наведених,организоваћемо и друге активности,са циљем да деци приближимо природно и друштвено окружење у коме живе,али и да децу и њихово стваралаштво представимо локалној заједници.Представићемо децу вртића локалној заједници изложбама дечјих радова,учешћем на смотрама, такмичењима и јавним наступима.

На темељима досадашњих позитивних искустава наставићемо сарадњу са установама , организацијама и удружењима на нивоу наше средине.Активно ћемо их укључивати у све Пројекте који се реализују у оквиру васпитне групе , где је повод за отварање Теме пројекта препознат из дечије заинтресованости , васпитач на бази провокација и проширења теме укључује и Локалну заједницу као место за истраживање,откривање , рад и упознавање из другог угла.Односно Локална заједница и повезивање са њом може имати и још видова сарадње кроз заједничко учествовање са децом у истраживању Теме пројекта и кроз сарадњу настанак заједничких продуката рада. Нове начине сарадње предвиђају нове Основе програма ПВО, где деца кроз рад, истраживање, долазе до нових знања али и до заједничких продуката којима се могу изнова враћати ,користити и употребљавати.

Покушаћемо да искористимо све ресурсе Локалне заједнице а у циљу заједничког истраживања и учења.

**ПЛАН РАД ТИМА ЗА МЕНТОРЕ И ПРИПРАВНИКЕ
ЗА РАДНУ 2024./2025.**

Програм „увођења“ приправника у посао у радној 2024./2025. години реализоваће се у складу са важећим постојећим прописима Министарства просвете науке и технолошког развоја.

Приоритетни задаци програма увођења приправника у посао:

- Развијање основних знања, умења и вредности приправника неопходних за квалитетан непосредан рад са децом, сарадњу у заједници учења и развијање професионалне праксе
- Грађење критичког односа према свом деловању, оспособљавање да се учи из праксе, континуирано развијање потребних компетенција и мењањем сопствене праксе,
- Грађење пуне професионалне одговорности и спремности да се иницирају промене
- Освешћивање значаја појединих личних и професионалних одлика и њиховог развијања
- Отвореност за промене кроз развијање навике праћења и узимања у обзир нових сазнања и искустава.

Циљ остваривања програма менторства је обезбедити подршку и унапређивање професионалних компетенција васпитача приправника увођењем у самостални васпитно-образовни рад.

Тема / активност	Начин реализације	Носиоци
Упознавање са законима и правилницима који регулишу васпитно – образовни рад (закони, правилници, статут,...) и правилником о понашању запослених у Установи . Упознавање са свим документима на нивоу Установе : предшколски програм дечијег вртића , годишњи план рада , развојни план Установе а посебно програм заштите деце од насиља , злостављања и занемаривања , са планом инклузивног образовања	Информисање	Секретар, Ментор и директор
Упознавање и консултације у вођењу педагошке документације(књигом рада васпитача, дечјим и групним портфолима и личном стручном усавршавању)	Упознавање, информисање, консултације, радионичарски рад	Ментор

Вођење евиденције о свом раду и увид ментора у приправникове активности, односно како се укључује у реализацију Теме пројекта, како ослушкује децу, како препознаје заинтересованост деце за неку тему и како да то искористи за провокацију и развијање реалног програма		
Присуствовање активностима ментора,уознавање са Темом пројекта и планом од три корака унапред , а све у складу са заинтересованошћу деце	Праћење менторових огледних активности,уознавање ,договор	Ментор и васпитач-приправник
Вођење документације:евиденција временског остварења рада са приправником,вођење евиденције о Теми пројекта, евиденција о приправниковим активностима са децом,евидентирање датума увида у приправникову документацију, израда почетног и процесног паноа , писање приче о Теми пројекта.	Ментор све ове задатке реализује током боравка васпитача –приправника у групи	Ментор
Помоћ у унапређивању сарадње са колегама,породицом и локалном заједницом . Развијање партнерских односа и успостављање професионалне комуникације . Проблемске ситуације у сарадњи са родитељима , колегама и раду са децом	Разговор, уознавање, анализа	Ментор
Евалуација рада са приправником	Разговор , анализа и извештавање о својим запажањимао раду приправника, информације о изведеним активностима приправника, запажање о приправниковој комуникацији са свим учесницима ВОП-а, извештај директору о оспособљености за самостално извођење ВОП-а	Ментор

Васпитач – приправник који савлада програм увођења у посао васпитача стиче право да полаже испит за лиценцу после навршених годину дана рада.

Васпитач – приправник свој рад и савладавање програма увођења у посао васпитача ове године почиње у веома специфичним условима, од септембра у нашој Установи започиње имплементација Нових Основа програма ПВО, сви васпитачи су прошли низ семинара и обука како би имплементација прошла што боље и како би успешно развијали реални програм у васпитној групи а то асекватно и документовали. Да целокупан процес рада буде видљив родитељима израда почетног и процесног панона.

Приправник се мора упознати и са новим начином вођења документације - Прича о теми Пројекта, праћење и документовање дечијег напредовања кроз дечији портфолио, обавезно и континуирано стручно усавршавање, како би били у корак са савременим тенденцијама, али као део личног портфолија.

ПЛАН ТИМА ЗА ИЗРАДУ САЈТА И МАРКЕТИНГА

У циљу постизања ефикасности квалитета маркетинга у васпитно-образовном раду, образован је Тим за израду сајта и маркетинг. Тим је сачинио План активности како ће се развијати маркетинг у ПУ.

ПЛАНИРАНЕ АКТИВНОСТИ	НОСИОЦИ АКТИВНОСТИ	НАЧИН РАДА	ВРЕМЕ РЕАЛИЗАЦИЈЕ
-Информисање родитеља о постојању тима за израду сајта и маркетинга; -Тражење сагласности од родитеља за употребу снимака и фотографија деце у сврхе маркетинга	Чланови тима и васпитачи	-Обавештавање путем апликација (Viber, Whats up...), са којима са комуницира са родитељима -Креирање писмене сагласности	Септембар
-Развој сајта-израда сајта технички део, подизање на виши ниво, повећањем ангажованости око пружања потребних информација путем бирања апликације (падајућег менија) на истом	Чланови тима	Прикупљање садржаја, скенирање потребне документације која ће се качити на сајт	Септембар, октобар и током године
Креирање фејсбук странице ПУ	Чланови тима	Промоција рада васпитача са децом, као и омогућавање приступа информација родитељима	Септембар, октобар и током године
You tube промоције и прегледи	Чланови тима	Промоција рада ПУ као и рада васпитача са децом	Новембар и током године
Промоција сајта	Чланови тима и васпитачи	Обавештавање грађана, родитеља путем рекламе на друштвеним мрежама	Децембар и током године
Одржавање и развој сајта	Чланови тима	Оригиналан, занимљив актуелан и ажуран садржај неопходан је и најважнији предуслов за успех сајта	Током године

ПЛАН РАДА СТРУЧНОГ САРАДНИКА ЛОГОПЕДА

1. Подручје стратешког (развојног) планирања и праћења предшколске установе

Област рада	Послови	Време реализације	Сарадници
Израда докумената установе	Учешће у изради Предшколског програма установе	Јуни - Јули 2024.	Стручни сарадник, директор
	Израда стратегија за промену праксе на основу процеса самовредновања рада установе, а у складу са Развојним планом	Током године	Тим за самовредновање, директор, стручни сарадник
	Учешће у изради Годишњег плана рада установе и заједничко дефинисање приоритета	Август 2024.	Стручни сарадник, директор
	Стручна подршка у планирању различитих облика и програма васпитно образовног рада, на основу анализе потреба породице и деце	Током године	Стручни сарадник, директор, васпитачи, родитељи
	Учешће у планирању ритма живота и рада у предшколској установи у складу са специфичностима узраста и потребама деце	Током године	Стручни сарадник, директор
	Планирање учешћа и преузимање одређених улога и послова (у тимовима, радним групама, комисијама) на нивоу установе-тим за заштиту деце од насиља и тим за инклузију	Током године	Стручни сарадник, чланови тимова

	Планирање начина пружања додатне подршке деци и породици у предшколској установи(индивидуални рад, саветовање и групни рад)	Током године	Стручни сарадник, васпитачи
Праћење, документовање и вредновање праксе установе	Дефинисање начина континуираног праћења и вредновања реализације стратешких докумената установе.	Током године	Стручни сарадник, директор
	Рад на развијању инструмената за праћење и вредновање праксе установе.	Током године	Тим за самовредновање, стручни сарадник
	Учешће у реализацији праћења планираних активности на нивоу установе.	Током године	Стручни сарадник, васпитачи, директор
	Припрема периодичних и годишњих извештаја о раду установе, о раду појединих тимова и радних група и о пројектима које се реализују, као и давање смерница за даљи рад.	Полугодишње	Стручни сарадник, директор
Планирање и праћење властитог рада	Планирање и вођење документације о свом раду.	Током године	
	Планирање учешћа у васпитној пракси одређеног вртића (динамика долазака и начина учешћа) у складу са приоритетима промене васпитне праксе-приоритет вртић	Током године	Стручни сарадник, васпитачи, медицинске сестре

	<p>„Срећно детињство“ језгро промене, остали вртићи по утврђеним приоритетима</p> <p>Планирање и усклађивање властитог професионалног развоја и стручног усавршавања са приоритетима у промени праксе предшколске установе, приоритетима система сталног стручног усавршавања и професионалног развоја.</p> <p>Планирање активности и акција у предшколској установи којима се креира подстицајна говорно- језичка средина</p>	Током године	Стручни сарадник
		Током године	Васпитачи

2. Подручје развијања заједнице предшколске установе

Област рада	Послови	Време реализације	Сарадници
Развијање заједнице учења кроз сарадњу колектива	Иницирање истраживања у установи у циљу преиспитивања конкретне праксе и покретање акција промене у пракси.	Током године	Стручни сарадник
	Покретање и вођење критичког преиспитивања културе и структуре установе кроз	Током године	Стручни сарадник, васпитачи

	<p>истраживања појединих димензија структуре и културе установе.</p> <p>Учествовање у раду ВО већа, педагошког колегијума, актива, тимова и комисија на нивоу установе (тим за заштиту деце од насиља, тим за инклузију)</p> <p>Сарадња са директором у оквиру рада стручних тимова и комисија и редовна размена информација.</p> <p>Сарадња са директором у планирању и спровођењу активности за јачање сарадничких односа у колективу и грађење односа поверења и уважавања.</p> <p>Сарадња са директором у решавању проблемских ситуација у колективу</p> <p>Сарадња са директором, другим сарадницима и сарадницима при набавци намештаја и опреме,</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Сви запослени у в-о раду</p> <p>Стручни сарадник, директор</p> <p>Стручни сарадник, директор</p> <p>Стручни сарадник, директор</p> <p>Стручни сарадник, директор</p>
--	---	---	---

	<p>материјала, играчака и средстава за в-о рад, организацији конкурса, као и давање стручних предлога, планирање набавке специфичних материјала и дидактичких средстава.</p> <p>Сарадња у оквиру тима за инклузивно образовање на координацији активности у пружању додатне подршке деци кроз планирање мера индивидуализације и израду индивидуалног образовног плана.</p> <p>Конципирање и организовање различитих облика хоризонталног учења унутар установе и са другим установама-проритет увођење Нових основа програма.</p> <p>Учествовање у набавци стручне литературе и организовање прилика за анализу (критичко читање) стручне литературе заједно са васпитачима и другим</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник, директор</p> <p>Стручни сарадник, директор, остали сарадници</p> <p>Стручни сарадник , чланови тима, васпитачи, мед.сестре</p>
--	---	---	---

	<p>сарадницима-приоритет Нове основе, специфичности развоја по узрастима, логопедска подршка</p>		
<p>Сарадња са породицом</p>	<p>Упознавање породице са концепцијом програма в-о радодитељски састанци, брошуре, вибер групе.</p> <p>Анализирање потреба породице у односу на програм, укључивање и разумевање њихове перспективе, у циљу планирања различитих облика сарадње и начина учешћа.</p> <p>Пружање стручне подршке и оснаживање родитеља у препознавању, разумевању и превазилажењу</p>	<p>Септембар 2024.</p> <p>Током године</p> <p>Током септембра и по потреби</p>	<p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник, васпитачи, мед.сестре</p>

	<p>говорно-језичких проблема деце путем различитих облика сарадње са породицом</p> <p>Планирање и реализација различитих начина размене са породицом о кључним програмским питањима</p> <p>Учешће у планирању и реализовању активности којима се код породице подржава осећање добродошлице, позваност на учешће и припадништва вртићкој заједници-током адаптационог периода и укључивања нове деце</p> <p>Размена информација са породицом значајних за укључивање детета у вртић.</p> <p>Пружање стручне подршке породици у за њу осетљивим периодима и према специфичним потребама породице-обуке, радионице, индивидуални</p>	<p>Током године и по потреби</p> <p>Током септембра и током године по потреби</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Родитељи, стручни сарадник, васпитачи, мед. сестре</p> <p>Стручни сарадник, родитељи</p>
--	--	---	---

	<p>разговори, саветовање</p> <p>Осмишљавање и реализација различитих начина пружања подршке родитељима у јачању њихових родитељских компетенција-групе родитеља, тематски родитељски, саветовање, трибине</p> <p>У сарадњи са институцијама здравствене и социјалне заштите, мапирање породица из друштвено осетљивих група и развијање различитих начина информисања родитеља о важности укључивања деце и начинама остваривања додатне подршке у систему предшколског васпитања и образовања.</p>	Током године	<p>Центар за социјални рад, Дом здравља, Црвени крст</p>
Сарадња са локалном заједницом	Промовисање програма предшколске установе у локалној заједници у складу са вредностима на којима се заснива програм.	Током године	Друге институције у локалној заједници, стручни сарадник

	<p>Заједничко учешће у креирању и ажурирању структуре и садржаја на званичној интернет страници установе и/или страници установе на друштвеним мрежама-брошуре за родитеље, литература, обавештења</p> <p>Идентификовање места у локалној заједници која су подстицајна за игру и истраживање деце и учешће у обезбеђивању могућности њиховог коришћења.</p> <p>Идентификовање потенцијалних ресурса у локалној заједници за обезбеђивање материјала и дидактичких средстава и успостављање институционалне сарадње.</p> <p>Сарадња са установама и организацијама на локалном нивоу које се баве образовањем, здравственом и</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник и други сарадници</p> <p>Друге установе у локалној заједници</p> <p>Директор, стручни сарадник</p> <p>Црвени крст, Центар за социјални рад, Удружења грађана</p>
--	---	---	--

	социјалном заштитом деце.		
Јавно професионално деловање стручног сарадника	Умрежавање са стручним сарадницима ван установе, укључивање и деловање у раду стручног друштва, струковних удружења, стручним телима, комисијама. Реализовање и промовисање акција и активности које су резултат заједничког рада стручног сарадника као и васпитача.	Током године Током године	Стручни сарадници из других установа Стручни сарадник и сарадници из других установа

3. Подручје развијање квалитета реалног програма учешћем на нивоу вртића

Област рада	Послови	Време реализације	Сарадници
Подршка васпитачима у развијању реалног програма	Подршка васпитачима у развијању реалног програма: кроз непосредно учешће и превентивно-корективни рад и вежбе логоторике интегрисане у ситуационо учење деце у групи, пружање стручне подршке васпитачима за интегрисање поступака корекције говорно-	Током године	Васпитачи

	<p>језичких сметњи у различитим ситуацијама делања у вртићу.</p> <p>Укључивање у развијање реалног програма давањем предлога за промену и кроз непосредно учешће-приоритет вртић „Срећно детињство“ језгро промене, остали вртићи по утврђеним приоритетима кроз хоризонтално учење на новоу тимова вртића</p> <p>Подршка васпитачима у планирању тема/пројеката заснованих на принципима развијања реалног програма</p> <p>Пружање стручне подршке васпитачима у овладавању стратегијама развијања реалног програма.</p> <p>Пружање подршке и непосредно учешће у уређивању свих простора вртића, у складу са критеријумима квалитетног физичког</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник, васпитачи, мед.сестре</p> <p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник</p>
--	---	---	--

	<p>окужења.</p> <p>Пружање подршке васпитачима при укључивању породице у развијање реалног програма и у остваривању различитих облика сарадње са породицом.</p> <p>Пружање подршке васпитачима у развијању вршњачке и вртићке заједнице.</p> <p>Пружање стручне подршке васпитачима за интегрисање поступака корекције говорно-језичких сметњи у различитим ситуацијама делања у вртићу.</p> <p>Пружање подршке јачању компетенција васпитача у области комуникације са децом, посебно са децом која имају специфичне говорно-језичке сметње-</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник, васпитачи</p> <p>Стручни сарадник, васпитачи, мед.сестре</p>
<p>Подршка трансформацији културе вртића</p>	<p>Иницирање различитих начина рефлексивног преиспитивања димензије реалног</p>	<p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник</p>

	<p>програма у договору са васпитачима.</p> <p>Рад са васпитачима на преиспитивању културе и структуре конкретног вртића (кроз преиспитивање неписаних правила, начина доношења одлука, временске организације, спајање група, учесталости и смислености боравка на отвореном и у просторима локалне заједнице).</p> <p>Пружање подршке васпитачима у развијању професионалних знања усмеравањем на учење кроз акцију</p> <p>Пружање подршке васпитачима и родитељима у грађењу односа поверења, међусобног уважавања, отворене комуникације и дијалога.</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник</p> <p>Стручни сарадник, васпитачи, мед.сестре</p> <p>Родитељи, васпитачи</p>
Подршка у учењу и развоју деце	Пружање подршке васпитачима у праћењу и	Током године	Васпитачи, мед.сестре

	<p>документовању дечјег учења и развоја кроз заједничку анализу, преиспитивање функције документовања и давања предлога.</p> <p>Учествовање у праћењу примене мера индивидуализације и припреми индивидуалног образовног плана за дете-вртићи у којима су смештена деца са сметњама у развоју</p> <p>Учествовање у сагледавању и процени услова за упис и боравак дече којој је потребна додатна подршка као и у развијању стратегије за додатну подршку деци и њиховом активном учешћу у животу групе.</p>	<p>Током године</p> <p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник, васпитачи, родитељи</p> <p>Стручни сарадник, васпитачи, родитељи</p>
<p>Праћење, документовање и вредновање реалног програма</p>	<p>Посматрање и документовање различитих ситуација у развијању реалног програма у вртићу и покретање дијалога са васпитачима о значењу тих ситуација.</p> <p>Заједнички рад са</p>	<p>Током године</p>	<p>Стручни сарадник</p>

